

Spoorlaan 125-127

Activiteitenplan

Gemeente Teylingen

26 maart 2024

Project
Opdrachtgever

Spoorlaan 125-127
Gemeente Teylingen

Document
Status
Datum
Referentie

Activiteitenplan
Definitief 02
26 maart 2024
138455/24-004.450

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

138455
[Redacted]
[Redacted]

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Paraaf

[Redacted]

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	HET VOORNEMEN	5
1.1	Aanleiding en doel van de werkzaamheden	5
1.2	Omschrijving huidige situatie	5
1.3	Omschrijving voorgenomen werkzaamheden	7
1.4	Planning voorgenomen werkzaamheden	7
2	BESCHERMDE SOORTEN BINNEN HET PLANGEBIED	8
2.1	Onderzoeksinspanning	8
2.2	Resultaten onderzoek Rugstreeppad	9
3	EFFECTENBEOORDELING EN MAATREGELEN RUGSTREEPPAD	12
3.1	Beoordeling rugstreeppad	12
3.1.1	Effecten op korte termijn	12
3.1.2	Effecten op lange termijn	12
3.1.3	Staat van instandhouding	12
3.2	Maatregelen	14
3.2.1	Mitigatie	14
3.2.2	Compensatie	15
3.2.3	Resterende effecten (waarvoor ontheffing wordt aangevraagd)	16
4	MONITORING	17
5	ALTERNATIEVEN EN BELANGEN AFWEGING	18
5.1	Alternatievenafweging	18
5.2	Motivatie dwingende reden van groot openbaar belang	18
6	VERANTWOORDING VAN GEBRUIKTE GEGEVENS	20
6.1	Methode	20
6.2	Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties	20

7	LITERATUUR	21
	Laatste pagina	21
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Quickscan natuur Spoorlaan 125-127	47
II	Rugstreeppad onderzoek	15

HET VOORNEMEN

1.1 Aanleiding en doel van de werkzaamheden

Aan de Spoorlaan 125-127 in Voorhout is het initiatief om 4 vrijstaande woningen te realiseren. Het woonerf waarop de herontwikkeling plaats zal vinden, bevindt zich aan de rand van Voorhout en wordt omgeven door kassencomplexen en agrarische percelen. Het terrein zelf bevat ook een kas en een schuur. Voor de herontwikkeling van het plangebied zal de kas en een deel van de schuur worden gesloopt. De ontwikkeling van het woonerf gebeurt onafhankelijk van de naastgelegen nieuwbouwlocatie Nieuw Boekhorst.

In een eerder stadium is een quickscan natuur uitgewerkt om de huidige natuurwaarden op het perceel in kaart te brengen en de mogelijke effecten van het voornemen te identificeren in het kader van de Wet natuurbescherming (inmiddels Omgevingswet) (zie bijlage I). Daarnaast zijn er verschillende ecologische onderzoeken uitgevoerd in het kader van de woonwijk Nieuw Boekhorst, waaronder een onderzoek naar rugstreepad (zie bijlage II). Hieruit komt naar voren dat de percelen van Spoorlaan 125-127 onderdeel uitmaken van het landhabitat van de Habitatrichtlijnsoort rugstreepad. Een deel van het landhabitat wordt vernietigd als gevolg van de herontwikkeling van de percelen. Het vernietigen van leefgebied van rugstreepad is onder de Omgevingswet verboden.

Voor de nieuwe woonwijk Nieuw Boekhorst is reeds een ontheffing aangevraagd en verleend voor rugstreepad (zaaknummer 01047917). Voor de Spoorlaan 125-127 wordt separaat een omgevingsvergunning flora- en faunactiviteit (voorheen ontheffing Wnb) door de grondeigenaar zelf aangevraagd, omdat de ontwikkelaars van Nieuw Boekhorst niet aansprakelijk en verantwoordelijk willen en kunnen zijn voor de ontwikkeling van derden op hun eigen gronden. De compensatie van het landhabitat dat verloren gaat bij Spoorlaan 125-127 is wel meegenomen in de compensatie die voor de woonwijk Nieuw Boekhorst plaatsvindt. Het gaat namelijk om hetzelfde leefgebied van rugstreepad dat vernietigd wordt.

Voorliggend rapport betreft het activiteitenplan voor Spoorlaan 125-127 gebaseerd op de resultaten van het uitgevoerde nader soortenonderzoek voor rugstreepad voor het gebied, waarbij voor de compensatie wordt verwezen naar het activiteitenplan voor Nieuw Boekhorst.

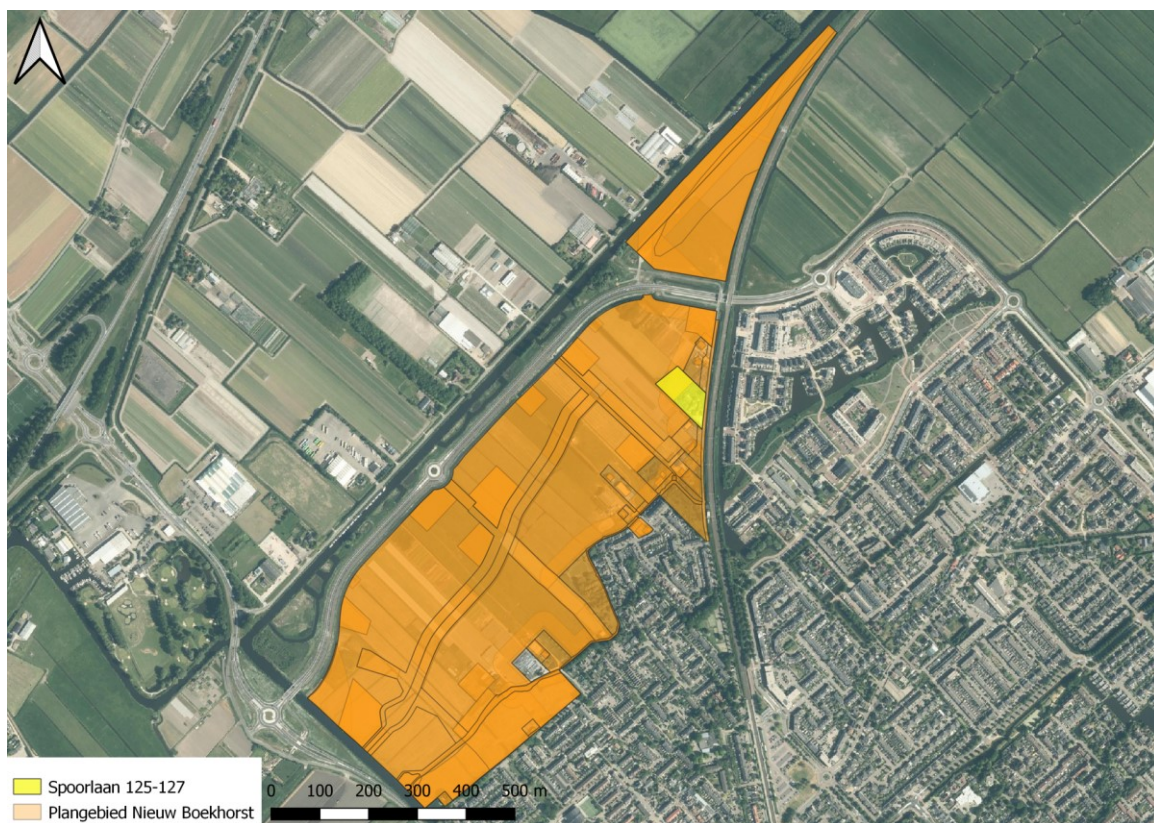
1.2 Omschrijving huidige situatie

Het plangebied zelf bestaat, van oost naar west, uit een schuur bestaande uit twee delen, een woonhuis en een kas. Tussen de kas en de andere gebouwen op het plangebied bevindt zich een heg. Ook rondom het woongebouw bevindt zich een heg. Aan de zuidzijde van het plangebied bevindt zich een bomenrij die doorloopt tot de watergang. Aan de noordoostzijde bevindt zich een grote solitaire schietwilg. De rest van de vegetatie op het plangebied bestaat voornamelijk uit een kortgemaaid grasveld. Ten oosten van de schuur staan enkele bomen met ondergroei. In de meest noordwestelijke punt van het plangebied achter de kas, staat een dichte bramenruigte waarin enkele wilgen en vlieren staan. Op afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven en in afbeelding 1.2 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de nieuwe woonwijk Nieuw Boekhorst weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied

Afbeelding 1.2 Ligging Spoorlaan 125-127 ten opzichte van het plangebied voor Nieuw Boekhorst

1.3 Omschrijving voorgenomen werkzaamheden

Voor de herontwikkeling van het plangebied zal de kas, inclusief aanliggende vegetatie en het noordelijke deel van de schuur gesloopt worden. Ook zal de heg die het woongedeelte scheidt van de kas worden weggehaald. Er worden geen bomen gekapt. Daarnaast wordt de Spoorlaan verbreed en wordt er extra verlichting aangebracht, zoals in een woonwijk. De watergang ten zuiden van het plangebied wordt gedempt en die aan de noordelijke zijde blijft behouden. Vervolgens worden er vier woonhuizen gerealiseerd.

1.4 Planning voorgenomen werkzaamheden

De herontwikkeling zal binnen nu en 10 jaar uitgevoerd worden. De exacte uitvoeringsperiode is niet bekend.

BESCHERMDE SOORTEN BINNEN HET PLANGEBIED

2.1 Onderzoeksinspanning

Gezien de natuurlijke omgeving van de polder, is in en rond de polder en de bestaande bebouwing de kans op aanwezigheid van beschermde flora- en faunasoorten groot. In de afgelopen jaren zijn daarom verschillende onderzoeken uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen of en in welke mate het voornemen een effect heeft op beschermde flora- en faunasoorten en hoe hiermee dient te worden omgegaan.

Er is conform het Kennisdocument Rugstreeppad [lit. 1] onderzoek naar rugstreeppad uitgevoerd in het kader van de nieuwe woonwijk Nieuw Boekhorst en ook Spoorlaan 125-127 viel binnen de scope van dit onderzoek. Als gevolg van de herontwikkeling van Spoorlaan 125-127 zal een deel van het landhabitat dat onderdeel is van het leefgebied van rugstreeppad in de polder Nieuw Boekhorst worden vernield. Dit aanwezige leefgebied in de polder zal als gevolg van de realisatie van de nieuwe woonwijk Nieuw Boekhorst worden vernietigd. De compensatie van dit gehele leefgebied (incl. landhabitat bij de Spoorlaan 125-127) is meegenomen in het activiteitenplan bij de ontheffingsaanvraag voor rugstreeppad voor de woonwijk (121840-22-014.300-rapd04 Activiteitenplan, aanvraag met kenmerk ODH497174).

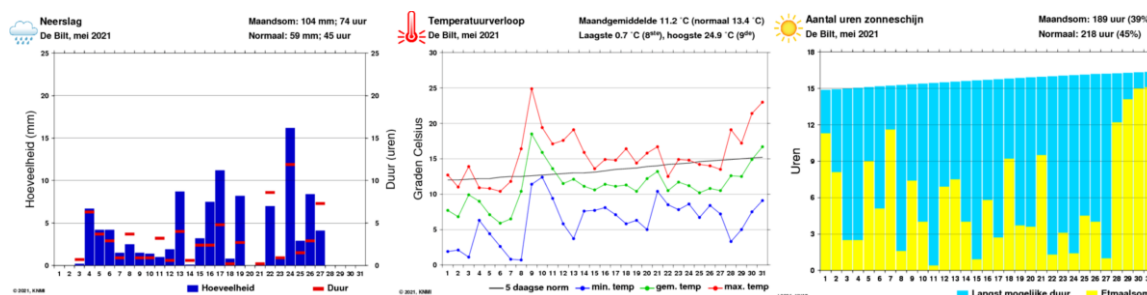
Op basis van het uitgevoerde onderzoek is voldoende informatie over de aanwezige populatie van rugstreeppad bekend om geschikte mitigerende maatregelen voor te stellen. In combinatie met de reeds voor de woonwijk Nieuw Boekhorst opgestelde compensatie, kan een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden verleend.

Onderzoek rugstreeppad

Het onderzoek naar rugstreeppad is uitgevoerd op basis van het kennisdocument van rugstreeppad¹. In het Kennisdocument wordt voorgeschreven dat onderzocht moet worden waar de locaties van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en/of (essentieel) functioneel leefgebied zich bevinden. Dit is gedaan door het luisteren naar kooractiviteit tijdens de voortplantingsperiode, welke plaatsvindt van 15 april tot 31 mei. De onderzoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden, zijnde relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval. Gezien de ongeschikte weersomstandigheden in de maand mei was het niet mogelijk om twee bezoeken uit te voeren in de optimale periode (15 april - 31 mei), zoals in het kennisdocument rugstreeppad is voorgeschreven. De maand was in 2021 zeer nat en koud, zie afbeelding 2.1. Bij de opleving in temperatuur rond 8 mei waren de overige weersomstandigheden in de avond niet geschikt. Vanaf eind mei werden de omstandigheden ideaal. Met de verlate veldbezoeken voor het luisteren naar kooractiviteit is op basis van expert judgement de aanwezigheid van rugstreeppad voldoende aangetoond.

¹ BIJ12, 2017, Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0. BIJ12 juli 2017.

Abbeelding 2.1 Weersomstandigheden mei 2021 (bron: weerarchief KNMI)

Om de aanwezigheid van voorplantingsplaatsen aan te tonen, is het tevens van belang om in de maanden juni en juli de mogelijk geschikte voorplantingswateren te onderzoeken op de aanwezigheid van ei-snoeren of larven van de rugstreeppad. In poldersloten is het vinden van ei-snoeren en larven echter lastig. Juveniele ruststreeppadjes zijn de eerste maand na de metamorfose overdag actief en kunnen wel gemakkelijker op de oever van het voorplantingswater worden waargenomen.

Bij de voorbereiding op het onderzoek naar de aanwezigheid van rugstreeppadden is tevens de expertise van Richard Slagboom (Amfibie-expert, Adviesbureau Arvalis) en de ecologen van der Helm (Karen Orie en Arie Kolders) betrokken. De ecologen van der Helm waren in de afgelopen jaren tevens betrokken bij het onderzoek naar en de ontheffing voor rugstreeppad in het kader van de aanleg van de Noordelijke randweg, en hebben zodoende ruime kennis van de rugstreeppadden in de polder Nieuw Boekhorst.

Tabel 2.1 Overzichtstabel van de uitgevoerde bezoeken

Nummer	Datum	Tijd	Zonsondergang	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag
1	28 mei 2021	21.00 - 23.30	21.49	13 °C	2 NO	half bewolkt	geen
2	7 juni 2021	21.30 - 23.30	22.00	17 °C	2 NO	helder	geen
3	4 augustus 2021	overdag	n.v.t.	21 °C	2 NO	half bewolkt	geen

2.2 Resultaten onderzoek Rugstreeppad

Bezoek 1

Het eerste bezoek is uitgevoerd op de avond van 28 mei 2021. Er is op drie locaties koorzang van rugstreeppad gehoord (dit zijn de kerngebieden voor rugstreeppad in het gebied):

- 1 een watergang buiten de polder, nabij de spoorlijn in de noordelijke driehoek;
- 2 de poel achter de Noordelijke randweg;
- 3 het centrale gedeelte van de polder (eigenlijke plangebied).

Afbeelding 2.2 Aanduiding locaties koorzang tijdens eerste bezoek

In de watergang nabij de spoorlijn (in de noordelijke driehoek) zijn circa 5 - 10 exemplaren gehoord.

In de poel achter de Noordelijke Randweg is duidelijke koorzang gehoord. In de hele poel waren rugstreepdaden aanwezig. Naar schatting waren er minimaal 20 - 30 exemplaren aan het roepen.

In het centrale gedeelte van de polder (binnen het plangebied) werd duidelijk de meeste koorzang gehoord. In meerdere aangrenzende watergangen waren roepende rugstreepdaden aanwezig. In een omgeploegd akkerland ten westen van het centrale gedeelte werden 2 zwervende exemplaren aangetroffen.

Bezoek 2

Het tweede bezoek is uitgevoerd op de avond van 7 juni 2021. Tijdens dit bezoek zijn op dezelfde plaatsen koorzang gehoord als tijdens het 1^e bezoek. De intensiteit (volume) was wel duidelijk minder.

In de watergang nabij de spoorlijn zijn 2 exemplaren gehoord.

In de poel achter de Noordelijke Randweg zijn circa 5 - 10 exemplaren gehoord.

In het centrale gedeelte van de polder is in dezelfde sloten koorzang gehoord. Het betreft 6 sloten waar gemiddeld 10 - 20 individuen aan het roepen waren, verspreid over de hele lengte van de sloot. De intensiteit (volume) van het koorzang was duidelijk minder dan tijdens het eerste bezoek. Geschat wordt dat er tijdens het eerste bezoek minstens dubbel zoveel exemplaren aan het roepen waren dan tijdens het tweede bezoek werd waargenomen. In totaal wordt het aantal roepende mannetjes op circa 150 - 200 exemplaren geschat ($15 \times 6 \text{ sloten} = 90 \text{ exemplaren}$). Gedurende het eerste bezoek waren die dubbel zo veel: $90 \times 2 = 180 \text{ exemplaren}$.

Het zijn enkel de geslachtsrijpe mannetjes die aan koorzang doen. Met een geslachtsverhouding van 1:1 wordt de **totale populatie aldus geschat op circa 300 - 400 exemplaren**. Aangezien juveniele mannetjes nog niet roepen zal het aantal hoogstwaarschijnlijk eerder aan de kant van 400 exemplaren liggen.

Bezoek 3

Het derde en laatste bezoek is uitgevoerd op 4 augustus 2021. Het betreft een dagbezoek waarbij in de watergangen gezocht is naar ei-snoeren en juveniele exemplaren. Bij dit bezoek was tevens Richard Slagboom aanwezig. Tijdens dit bezoek werden verspreid over de polder enkele juveniele rugstreeppadden aangetroffen. Vermoedelijk zijn in de polder veel meer juveniele dieren aanwezig dan werden aangetroffen. Doordat dispersie van de jonge dieren over de gehele polder en in alle richtingen plaatsvindt, en de jonge dieren in de dichte oever- en grasvegetatie moeilijk te vinden zijn, betreft het aantal aangetroffen dieren vermoedelijk een sterke onderschatting van de werkelijk aanwezige juveniele dieren in de polder. Tevens worden op basis van de wijdverspreide koorzang duidelijk meer juveniele dieren verwacht.

Conclusie

Op basis van het onderzoek kan geconcludeerd worden dat het habitat van rugstreeppad bestaat uit de in afbeelding 2.2. getoonde gebieden. Daarnaast kunnen de huidige rommelige hoekjes en landbouwwelden, rommelige hoekjes bij de huidige lintbebouwing en aanwezige houtopstanden/stobben in het gebied en nabij de noordelijke randweg dienst doen als overwinteringshabitat. Spoorlaan 125-127 is ook zo'n locatie, waardoor als gevolg van de herontwikkeling landhabitat verloren gaat.

3

EFFECTENBEOORDELING EN MAATREGELEN RUGSTREEPPAD

3.1 Beoordeling rugstreeppad

3.1.1 Effecten op korte termijn

Door het herontwikkelen van Spoorlaan 125-127 wordt een klein deel van het landhabitat van rugstreeppad vernietigd. Tevens is het doden of verwonden van dieren hierbij niet geheel uit te sluiten.

De genoemde werkzaamheden kunnen leiden tot het doden van rugstreeppadden, tot het (opzettelijk) verstoren van rugstreeppadden en tot het beschadigen en vernielen van overwinteringsbiotoop. Dit leidt tot een overtreding van artikel 11.46 lid 1 sub a (doden van dieren), lid 1 sub b (opzettelijk verstoren van dieren) en lid 1 sub d (rust- en verblijfplaatsen vernietigen) van de het Besluit activiteiten leefomgeving.

3.1.2 Effecten op lange termijn

Door het treffen van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen wordt voorkomen dat de lokale staat van instandhouding wordt aangetast als gevolg van de geplande werkzaamheden. De individuen die voorheen gebruik maakten van het perceel Spoorlaan 125-127 als landhabitat kunnen op lange termijn gebruik maken van een nieuw compensatiegebied (zie paragraaf 3.2.2) grenzend aan het voormalige leefgebied in polder Nieuw Boekhorst. Op lange termijn zijn negatieve effecten van de herontwikkeling van Spoorlaan 125-127 op de lokale staat van instandhouding van rugstreeppad daardoor uit te sluiten.

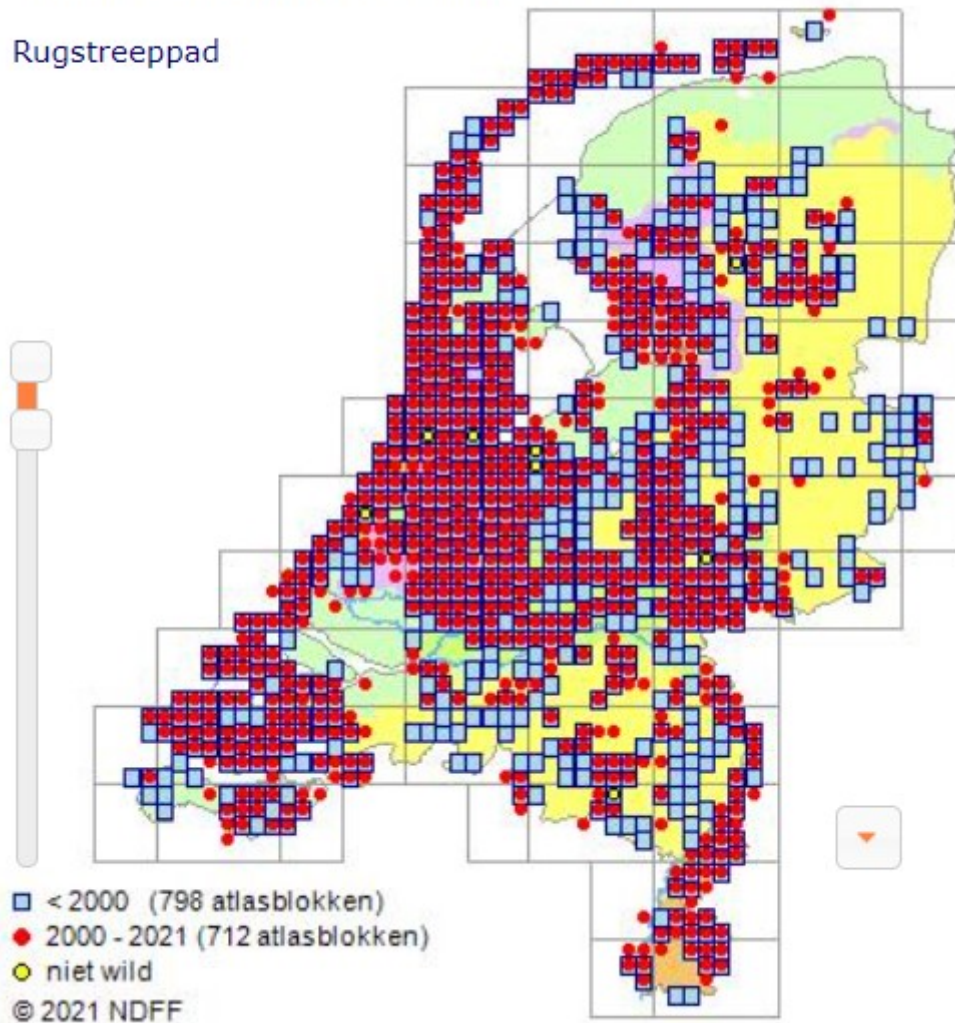
3.1.3 Staat van instandhouding

De rugstreeppad kent in Nederland drie belangrijke verspreidingskernen: de duinen, het rivierengebied en delen van de polders in Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en de Noordoostpolder. Op de hogere zandgronden komt de soort ook voor, maar in een minder dicht verspreidingspatroon dan in de genoemde verspreidingskernen.

De landelijke staat van instandhouding van de rugstreeppad is als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als zeer ongunstig zijn beoordeeld en het verspreidingsgebied als gunstig [lit. 2]. De rugstreeppad is in de twintigste eeuw sterk achteruitgegaan, maar na 1990 nam de soort niet verder af [lit. 3].

Epidalea calamita (Laurenti, 1768)

Rugstreeppad

Op lokaal niveau zijn op basis van de NDFF in de afgelopen vijf jaar verschillende waarnemingen van rugstreeppad diffuus rond het plangebied bekend. In afbeelding 3.2 zijn de waarnemingen weergegeven.

Afbeelding 3.2 Lokale verspreiding rugstreeppad in de omgeving van het plangebied in de afgelopen vijf jaar (bron: NDFF)

Conclusie gunstige staat van instandhouding

Het planvoornemen heeft betrekking op een deel van de populatie in polder Boekhorst en een beperkt deel van de lokale populatie rond Voorhout. Alle mogelijke maatregelen worden getroffen om doding en/of beschadiging te voorkomen ter compensatie wordt alternatief optimaal leefgebied aangeboden, waar de populatie naartoe verplaatst wordt (zie paragraaf 3.2 en hoofdstuk 4). De gunstige staat van instandhouding van de rugstreeppad is daarom op geen enkel moment in het geding.

3.2 Maatregelen

Door de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de instandhouding van de beschermde rugstreeppad zijn mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk. Mitigerende, verzachtende, maatregelen zijn van toepassing bij artikel 11.46 lid 1 sub a t/m c van het Besluit activiteiten leefomgeving. De compenserende maatregelen zijn van toepassing voor lid 1 sub d van artikel 11.46, beschadiging of vernieling van rust- en verblijfplaatsen.

3.2.1 Mitigatie

Een overtreding van artikel 11.46 lid 1 sub a (doden van dieren), lid 1 sub b (opzettelijk verstoren van dieren) en lid 1 sub c (opzettelijk vernielen van ei-snoeren van rugstreeppadden) wordt voorkomen door onderstaande voorzorgsmaatregelen te treffen.

Wegvangen en verplaatsen

Om te voorkomen dat tijdens de herontwikkeling van Spoorlaan 125-127 individuen van rugstreeppad worden gedood dient in de periode april - juli een amfibieënscherm rond het plangebied geplaatst te worden. In deze periode bevindt rugstreeppad zich in het voortplantingswater en foerageergebied in de

polder en wordt voorkomen dat rugstreeppad zich voor de winter naar het plangebied kan verplaatsen. Het scherm dient regelmatig gecontroleerd te worden op kieren en op overhangende vegetatie. Deze maatregelen moeten worden uitgevoerd en gemonitord onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Wanneer deze maatregelen zorgvuldig worden uitgevoerd is het voorkomen van de rugstreeppad binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden uit te sluiten.

Ecologisch werkprotocol

Een deskundig ecooloog zal een ecologisch werkprotocol opstellen aan de hand van dit activiteitenplan. Dit ecologisch werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

3.2.2 Compensatie

Door de herontwikkeling van Spoorlaan 125-127 vindt vernietiging van landhabitat van rugstreeppad plaats. De compensatie hiervan wordt meegenomen in de compensatie voor de nieuwe woonwijk Nieuw Boekhorst die rond het perceel gerealiseerd gaat worden. Hiervoor is reeds een ontheffing aangevraagd en verleend.

Het nieuwe leefgebied voor rugstreeppad wordt gerealiseerd in twee gebieden:

- de ecologische verbingszone Noordelijke Randweg die gerealiseerd wordt;
- de 'noordelijke driehoek' ten noorden van het plangebied.

In afbeelding 3.3 staan deze gebieden weergegeven. Zie het activiteitenplan bij de ontheffingsaanvraag voor rugstreeppad voor Nieuw Boekhorst voor de verdere details met betrekking tot dit leefgebied (121840-22-014.300-rapd04 Activiteitenplan, Beschikking, zaaknummer 01047917).

Afbeelding 3.3 Gebieden 'Noordelijke driehoek' en 'Ecologische verbingszone' waarbinnen leefgebied voor rugstreeppad gerealiseerd wordt

3.2.3 Resterende effecten (waarvoor ontheffing wordt aangevraagd)

Ondanks de mitigerende en compenserende maatregelen zijn er resterende effecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd:

- het is niet uit te sluiten dat er bij de werkzaamheden verstoring van rugstreeppad plaatsvindt (overtreding artikel 11.46 lid 1 sub b Besluit activiteiten leefomgeving);
- het voornemen zorgt ervoor dat er rustplaatsen van rugstreeppad vernield worden. Deze worden weliswaar gecompenseerd, maar daarmee wordt het vernielen van rustplaatsen van rugstreeppad niet voorkomen. Dit betreft een overtreding van artikel 11.46 lid 1 sub d Besluit activiteiten leefomgeving.

MONITORING

Na realisatie van het compensatiegebied voor rugstreepd pad zal monitoring plaatsvinden om te bepalen of de verplaatste populatie standhoudt in het nieuwe leefgebied. Voor het in stand houden van de populatie is het van primair belang dat het compensatiegebied aan de eisen van rugstreepd pad blijft voldoen, zodat de soort haar gehele levenscyclus (overwintering, voortplanting, opgroeien) in het compensatiegebied kan voltooien. Naast een geschikte inrichting is het op de juiste wijze uitvoeren van het beheer van cruciaal belang voor het geschikt houden van de aangewezen compensatiegebieden als leefgebied voor de rugstreepd pad.

Hierbij zal monitoring van het compensatiegebied in de eerste jaren (tijdens de realisatie van de woonwijk) plaatsvinden doormiddel van het tellen van de verplaatste dieren vanuit de polder. Binnen het plangebied (binnen de schermen) vindt tijdens de uitvoering monitoring plaats door te luisteren naar koorzang. Hiermee wordt bepaald of er nog rugstreepd padden binnen het plangebied aanwezig zijn. Vervolgens vindt er na 1, 2, 3, 5 en 7 jaar na inrichting van het compensatiegebied monitoring plaats door op basis van het luisteren naar koorzang de grootte van de populatie in het compensatiegebied vast te stellen. De eerste drie jaar wordt er aansluitend gemonitord om een goed beeld te vormen van de populatieomvang en zoveel mogelijk te ondervangen dat bij verschillende omstandigheden wordt gemonitord (en bijvoorbeeld niet toevallig alleen tijdens droge jaren). Tevens geeft deze intensieve monitoring de mogelijkheid om vroegtijdig het beheer van het compensatiegebied bij te sturen indien uit de monitoring blijkt dat onderdelen van het gebied nog niet optimaal functioneren van rugstreepd pad. Vervolgens wordt in jaar 5 en 7 nog eens gecontroleerd of het beheer nog steeds zorgt voor geschikt leefgebied voor rugstreepd pad op de langere termijn, of dat bijsturing in het beheer nodig is.

Het monitoren is daarnaast gericht op de ontwikkeling van het compensatiegebied en daarmee samenhangend de evaluatie van het beheer dat wordt uitgevoerd. In het activiteitenplan in het kader van de ontheffingsaanvraag voor rugstreepd pad voor de nieuwe woonwijk wordt aangegeven op welke wijze het beheer van de verschillende deelgebieden dient te worden uitgevoerd, echter zal in de praktijk moeten blijken of dit beheer daadwerkelijk de juiste omstandigheden voor rugstreepd pad bewerkstelligt. Jaarlijks kan als gevolg van bijvoorbeeld extreme weersomstandigheden de ontwikkeling van het compensatiegebied anders verlopen dan kon worden voorzien. Het monitoren van de ontwikkeling van het compensatiegebied lijkt daardoor een zinvol/ noodzakelijk. De monitoring zal jaarlijks resulteren in een monitoringsrapport. Hierin wordt ook advies gegeven over het beheer en teruggekoppeld naar de beheerder.

ALTERNATIEVEN EN BELANGEN AFWEGING

5.1 Alternatievenafweging

De werkwijze en uitvoeringsperiode zoals beschreven in het voorliggend activiteitenplan zijn juist zo gekozen dat de negatieve effecten op rugstreeppad zo beperkt mogelijk zijn. Dit is ons inziens de beste aanpak gebaseerd op het kennisdocument rugstreeppad en de input van deskundigen op het gebied van rugstreeppad. Dat is dus de onderbouwing die ten grondslag ligt aan de werkwijze en uitvoeringsperiode.

De compensatie is opgenomen in het compensatiegebied voor de nieuwe woonwijk Nieuw-Boekhorst. Voor dit compensatiegebied is in eerste instantie gekeken of dit in de nieuwe woonwijk zelf te realiseren is (30 procent is straks namelijk hoofdstructuur groen en 10 procent water). In overleg met deskundigen hebben we echter geconcludeerd dat de compensatie op deze manier niet voldoende robuust is. Daarom is er voor gekozen de compensatie te realiseren in de aangrenzende EHS zone en noordelijke driehoek. De compensatie wordt hiermee gerealiseerd aangrenzend aan het huidige leefgebied van rugstreeppad en wordt veel optimaler ingericht dan het huidige leefgebied. Daarnaast wordt overigens ook nog steeds een deel van het groen/water in de woonwijk zelf geschikt gemaakt voor rugstreeppad. Dit is echter niet meegenomen in de in het activiteitenplan beschreven compensatie, omdat het compensatiegebied voor aanvang van de werkzaamheden gereed moet zijn en tijdens de bouwwerkzaamheden het leefgebied in het plangebied niet meer aanwezig kan zijn.

5.2 Motivatie dwingende reden van groot openbaar belang

De gemeente Teylingen kent, zoals een groot deel van Nederland, een groot woningtekort. De druk op de woningmarkt is erg hoog. Volgens het woonprogramma van de gemeente Teylingen (https://www.teylingen.nl/fileadmin/Teylingen/2020/24092020_Woonprogramma_Teylingen_def.pdf) is in de periode van 2018 tot 2030 de woningbehoefte in de gemeente ongeveer 2.030 woningen. Het bouwen van drie woningen op het perceel waar in de huidige situatie één woning staat draagt bij aan het vergroten van de woningvoorraad in Voorhout. De urgentie om voldoende ruimte te vinden voor woningbouw is daarnaast groot.

Toelichting ladderonderbouwing

Blijkens de ladderonderbouwing voor het bestemmingsplan moeten op lokaal niveau tot 2030 in totaal, met inachtneming van de meest recente cijfers, 2.639 woningen gebouwd moeten worden (waarvan er pas 771 waren gerealiseerd op 1 januari 2021). Er is dus nog sprake van een aanzienlijke opgave om voldoende woningen te realiseren.

Daarvoor zijn er nog diverse bouw mogelijkheden nodig. Een locatie die qua omvang groot genoeg is om te voorzien in voldoende woningen is Nieuw Boekhorst. Nieuw Boekhorst is in het gemeentelijk woonprogramma ook aangemerkt als locatie om te voorzien in deze woningbouw. De groei van Nieuw Boekhorst naar 1.250 - 1.300 woningen zorgt ervoor dat Teylingen voldoende woningen kan en gaat bouwen de komende tijd. Spoorlaan 125-127 bevindt zich binnen Nieuw Boekhorst en zal daarmee nog een beetje extra bijdragen aan de toename van het woningaanbod. Het bouwen van voldoende woningen is een dwingende reden van groot openbaar belang. Dit is mede onderkend door op regionaal niveau een

aanzienlijke opgave voor de realisatie van voldoende woningen af te spreken met de provinciale planlijst. Nieuw Boekhorst is als project opgenomen op deze planlijst om aan te tonen of er voldoende projecten zijn om te voorzien in de regionale woningbouwopgave.

Resume wordt gesteld dat er sprake is van een groot en dwingend openbaar belang, voor noodzakelijke woningbouw op korte termijn. Zonder de ontwikkeling van Nieuw Boekhorst met daarbinnen de herontwikkeling van Spoorlaan 125-127 kan de gemeente Teylingen niet voldoende woningen bouwen. En dit levert aanzienlijke maatschappelijke problemen op, namelijk onvoldoende woningen voor de eigen inwoners van Teylingen, inclusief de verwachte groei van dit aantal inwoners. De geschiktheid van de locatie is onderbouwd en daarnaast aantoonbaar gemaakt in diverse besluiten en onderbouwingen.

6

VERANTWOORDING VAN GEBRUIKTE GEGEVENS

6.1 Methode

Het onderzoek naar rugstreeppad is uitgevoerd op basis van het kennisdocument van rugstreeppad [lit. 1]. In het Kennisdocument wordt voorgeschreven dat onderzocht moet worden waar de locaties van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en/of (essentieel) functioneel leefgebied zich bevinden. Dit is gedaan door het luisteren naar kooractiviteit tijdens de voortplantingsperiode, welke plaatsvindt van 15 april tot 31 mei. De onderzoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden, zijnde relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval.

6.2 Deskundige die betrokken is bij uw activiteiten en zijn/haar kwalificaties

Het soortgericht onderzoek naar rugstreeppadden is uitgevoerd door Witteveen+Bos. Dit adviesbureau aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gekwalificeerd om dergelijke onderzoeken uit te voeren. Hierbij heeft [REDACTED] (Arvalis) meegedacht bij de onderzoeksopzet naar rugstreeppad en hebben [REDACTED] en [REDACTED] (Van der Helm) ondersteund bij het formuleren van de mitigatie- en compensatiemaatregelen.

LITERATUUR

- 1 Kennisdocument rugstreepad. BIJ12, juli 2017.
- 2 Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrichtlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nn604-svi-nederland>.
- 3 Amfibieën van de Habitatrichtlijn, 1990-2015, d.d. 26 oktober 2016, Compendium voor de leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nll553-amfibieen-van-de-habitatrichtlijn>.
- 4 Ravon, soorteninformatie rugstreepad, <https://www.ravon.nl/soorten/soortinformatie/rugstreepad>, geraadpleegd op 4 april 2022.
- 5 BIJ12, landhabitat rugstreepad, <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarisch-natuurbeheer-anlb/kennisbank/doelsoorten/rugstreepad/>, geraadpleegd op 4 april 2022.
- 6 Ravon, atlastekst rugstreepad, https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Rugstreepad_Atlas-tekst.pdf, geraadpleegd op 25 augustus 2022.

Bijlage(n)

BIJLAGE: QUICKSCAN NATUUR SPOORLAAN 125-127

Ontwikkeling woningen Spoorlaan 125-127

Rapport quickscan

28 december 2023

Project Ontwikkeling woningen Spoorlaan 125-127
Opdrachtgever ██████████

Document Rapport quickscan
Status Definitief
Datum 28 december 2023
Referentie 138455/24-000.154

Projectcode 138455
Projectleider ██████████
Projectdirecteur ████████████████████

Auteur(s) ██████████
Gecontroleerd door ████████████████
Goedgekeurd door ██████████

Paraaf ██████████

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | ██████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED	6
2.1	Beschrijving	6
2.2	Werkzaamheden	9
3	TOETSINGSKADER	10
3.1	Wet natuurbescherming	10
3.1.1	Gebiedsbescherming	10
3.1.2	Soortenbescherming	11
3.2	Natuurnetwerk Nederland	13
4	GEBIEDSBESCHERMING	15
4.1	Natura 2000 (Wet natuurbescherming)	15
4.1.1	Gegevens	15
4.1.2	Effecten en conclusie	16
4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	17
4.2.1	Gegevens	17
4.2.2	Effecten & conclusie	18
5	SOORTENBESCHERMING	19
5.1	Methode	19
5.2	Beschrijving per soortgroep	19
5.2.1	Flora	19
5.2.2	Grondgebonden zoogdieren	22
5.2.3	Vleermuizen	25
5.3	Vogels	30
5.3.1	Amfibieën	32

5.3.2	Reptielen	35
5.3.3	Vissen	36
5.3.4	Insecten en zoetwatermollusken	36
6	SAMENVATTING	40
6.1	Gebiedsbescherming	40
6.2	Soortenbescherming	40
7	LITERATUUR	44
	Laatste pagina	44
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Instandhoudingsdoelen (IHD's) Natura 2000	2

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Spoorlaan 125-127 in Voorhout is het initiatief om 4 vrijstaande woningen te realiseren. Het woonerf waarop de herontwikkeling plaats zal vinden, bevindt aan de rand van Voorhout en wordt omgeven door kassencomplexen en agrarische percelen. Het terrein zelf bevat ook een kas en een schuur. Voor de herontwikkeling van het plangebied zal de kas en een deel van de schuur worden gesloopt. Daarnaast zal de Spoorlaan worden verbreed als fietsstraat. De ontwikkeling van het woonerf gebeurt onafhankelijk van de naastgelegen nieuwbouwlocatie Nieuw Boekhorst. De geplande werkzaamheden voor de herinrichting van Spoorlaan 125-127 kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze quickscan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt. Het plangebied ligt buiten de provinciale belangrijke weidevogelgebieden en gebieden met een strategische reservering van de natuur en karakteristieke landschapselementen. Daarom wordt het effect van het voornemen op deze gebieden niet getoetst in deze quickscan.

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden aan de herinrichting van het plangebied hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
 - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Effecten van de gebruiksfase van de herontwikkeling worden ook beoordeeld, omdat het gebruik van het plangebied na afronding van de werkzaamheden (kleine woonwijk) significant verschilt met de huidige situatie (één woning).

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. Hoofdstuk 3 gaat in op het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving. In hoofdstuk 4 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Wnb. Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied onder de Wnb beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 6 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 7 is de geraadpleegde literatuur weergegeven.

2

PLANGEBIED

2.1 Beschrijving

Het plangebied (circa 0.72 ha) betreft een woonerf aan Spoorlaan 125-127 in het noordoosten van Voorhout (gemeente Teylingen, provincie Zuid-Holland). Het ligt op circa 15 meter ten westen van het spoor en circa 250 meter ten zuiden van de Bollendreef. Het woonerf wordt aan de noord-, west-, en zuidzijde begrensd door agrarische percelen en kassencomplexen. Aan de noord- en zuidzijde ligt het plangebied direct aan watergangen met oevervegetatie (afbeelding 2.2).

Het plangebied zelf bestaat, van oost naar west, uit een schuur bestaande uit 2 delen, een woonhuis en een kas. Tussen de kas en de andere gebouwen op het plangebied bevindt zich een heg. Ook rondom het woongebouw bevindt zich een heg. Aan de zuidzijde van het plangebied bevindt zich een bomenrij die doorloopt tot de watergang (afbeelding 2.3). Aan de noordoostzijde bevindt zich een grote solitaire schietwilg. De rest van de vegetatie op het plangebied bestaat voornamelijk uit een kortgemaaid grasveld. Ten oosten van de schuur staan enkele bomen met ondergroei. In de meest noordwestelijke punt van het plangebied achter de kas, staat een dichte bramenruigte waarin enkele wilgen en vlieren staan. In is een impressie van het plangebied te weergegeven.

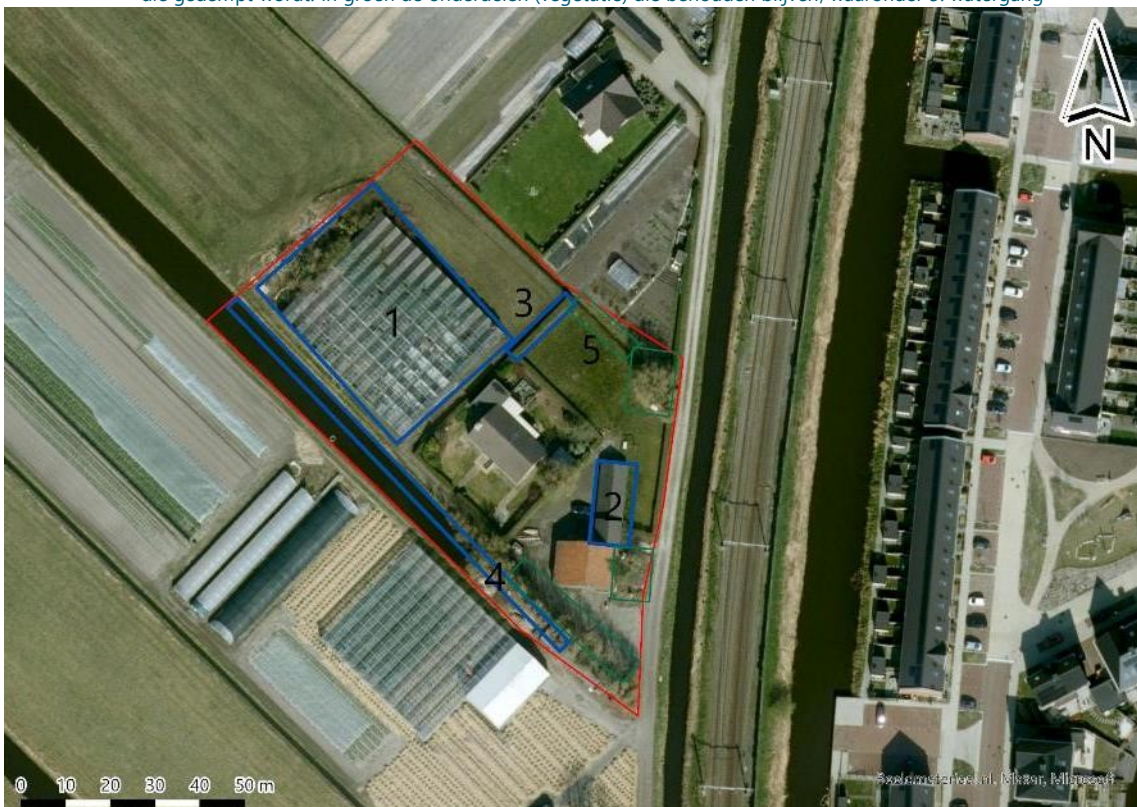
Afbeelding 2.1 Globale ligging van het plangebied

Afbeelding 2.2 Plangebied en directe omgeving

Afbeelding 2.3 Onderdelen van het plangebied (rood) genummerd. In blauw de onderdelen waaraan werkzaamheden zullen worden uitgevoerd. 1: kas, 2: deel van de schuur die wordt verwijderd, 3: heg die wordt verwijderd en 4: watergang die gedempt wordt. In groen de onderdelen (vegetatie) die behouden blijven, waaronder 5: watergang

Afbeelding 2.4 Impressie van het plangebied. Boven: schuur (links: blijft staan, rechts: wordt verwijderd). Midden, van links naar rechts: vegetatie ten oosten van schuurtje, noordelijke watergang en vegetatie om kas heen. Onder, van links naar rechts: binnenkant kas en zuidelijke kant plangebied, inclusief zuidelijke watergang

2.2 Werkzaamheden

Voor de herontwikkeling van het plangebied zal de kas, inclusief aanliggende vegetatie (1 in afbeelding 2.3) en het noordelijke deel van de schuur (2 in afbeelding 2.3) gesloopt worden. Ook zal de heg die het woongedeelte scheidt van de kas worden weggehaald (3 in afbeelding 2.3). Er worden geen bomen gekapt, dus de delen die met groen omkaderd zijn zullen behouden worden (groen in afbeelding 2.3). Daarnaast wordt de Spoorlaan verbreed en wordt er extra verlichting aangebracht, zoals in een woonwijk. De watergang ten zuiden van het plangebied wordt gedempt (4 in afbeelding 2.3), die aan de noordelijke zijde blijft behouden (5 in afbeelding 2.3). Voor de bouw van de 4 woonhuizen wordt circa 5 dagen geheid. Werkzaamheden worden overdag uitgevoerd, tussen 7u en 16u.

TOETSINGSKADER

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Stikstof

Specifiek voor het aspect stikstof geldt dat sinds de rechterlijke uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 (ECLI:NL: RVS: 2019:1603) de ecologische gevolgen van iedere berekende depositie van meer dan 0,00 mol N/ ha/ jr beoordeeld moet worden. De berekening moet uitgevoerd worden met de meest actuele versie het instrument AERIUS Calculator.

3.1.2 Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit 3 beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2) en 'Andere soorten' (§ 3.3). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Andere soorten §3.3 Wnb
Artikel 3.1, lid 1	Artikel 3.5, lid 1	Artikel 3.10, lid 1a
<i>het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen</i>	<i>het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen</i>	<i>het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen</i>
Artikel 3.1, lid 2	Artikel 3.5, lid 2	Artikel 3.10, lid 1b
<i>het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen</i>	<i>het is verboden dieren opzettelijk te verstoren</i>	<i>het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen</i>
Artikel 3.1, lid 3	Artikel 3.5, lid 3	Artikel 3.10, lid 1c
<i>het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben</i>	<i>het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen</i>	<i>het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen</i>
Artikel 3.1, lid 4 en lid 5	Artikel 3.5, lid 4	
<i>het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort</i>	<i>het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen</i>	
	Artikel 3.5, lid 5	
	<i>het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Voorheen werd dit de ecologische hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan. De begrenzing van het gebied behorende tot het Natuurnetwerk provincie Zuid-Holland is vastgelegd op de interactieve NNN atlas van de provincie.

Nee, tenzij-principe

De provincie heeft in de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland invulling gegeven aan enkele provinciale bevoegdheden op het gebied van schadebestrijding. Daarnaast bevat de Verordening regels voor het faunabeheer. De Beleidsvisie Groen geeft aan hoe de provincie Zuid-Holland omgaat met het aanwijzen van het Natuurnetwerk Nederland. De gebieden die hieronder moeten vallen zijn inmiddels aangewezen en/of zoekgebieden zijn benoemd. Dit is vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014, waarin ook de regels zijn opgenomen ter bescherming van het NNN. Naast de bestaande kaders zal geen aanvullend beleid worden ontwikkeld op grond van de Wet op Natuurbescherming (Wnb).

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De bescherming van deze waarden vindt plaats door toepassing van een specifiek afwegingskader: het zogenaamde 'nee, tenzij'-regime. Dat betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is een ontheffing van deze verordening van Gedeputeerde Staten vereist.

Een verzoek om ontheffing op basis van het 'nee, tenzij'-regime dient vergezeld te gaan van een compensatieplan waaruit blijkt hoe, waar en wanneer de mitigerende en compenserende maatregelen zullen worden getroffen, wat de begrenzing van het compensatiegebied is en op welke wijze de compensatie duurzaam verzekerd is. De besluiten over een bestemmingsplan dat een ingreep in het NNN mogelijk maakt en over de uitvoering van het daarmee samenhangende compensatieplan dienen gelijktijdig genomen te worden.

4

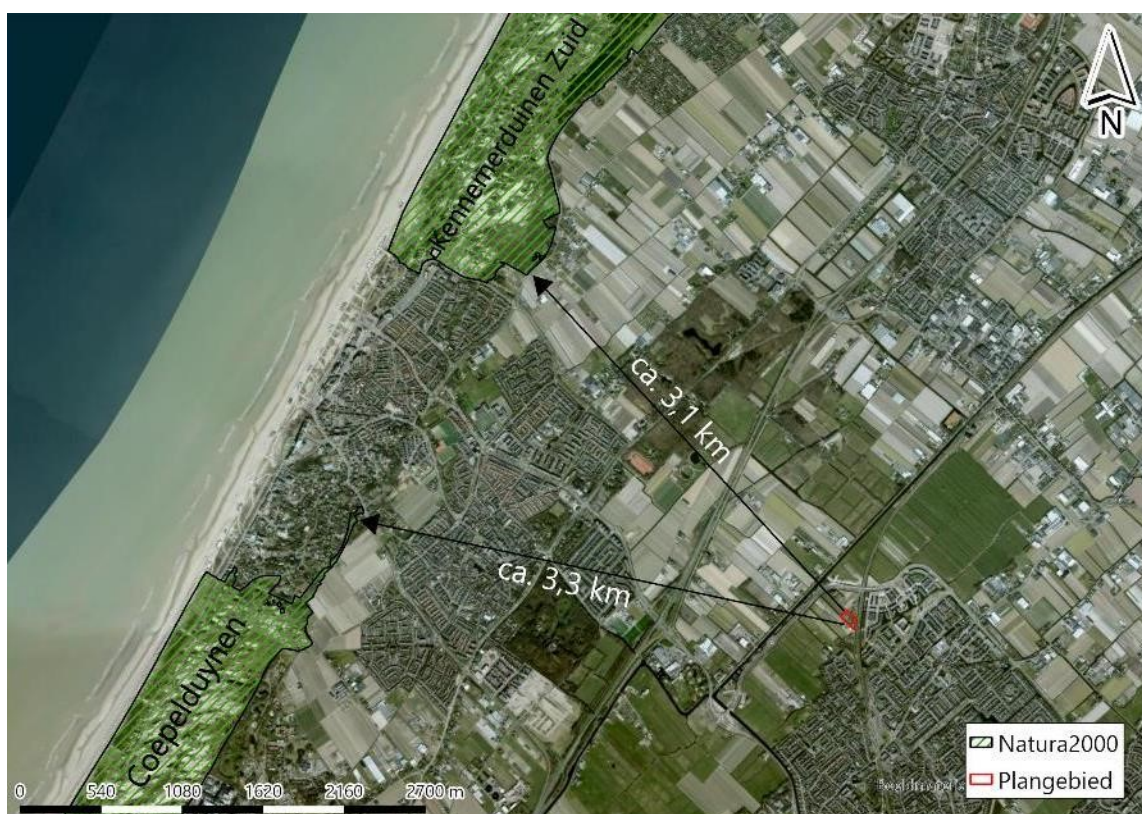
GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Natura 2000 (Wet natuurbescherming)

4.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn de 'Kennemerduinen Zuid', op circa 3,1 kilometer ten westen van het plangebied. Dit gebied heeft de status van Habitatrichtlijngebied [lit. 1]. Op iets grotere afstand (circa 3,3 kilometer) ten westen van het plangebied ligt Natura 2000-gebied 'CoepelDuynen' (Habitatrichtlijngebied) [lit. 1]. Overige Natura 2000-gebieden ('Meijendel & Berkheide', 'De Wilck') bevinden zich op ruim grotere afstand (> 6 kilometer) van het plangebied.

Afbeelding 4.1 Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het plangebied [lit. 1]

Hieronder wordt per Natura 2000-gebied een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

Kennemerduinen Zuid

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke duinen. De overgang tussen de kalkrijke jonge duinen en ontcalciteerde oude duinen ligt ter hoogte van Zandvoort. Dit levert een soortenrijke en kenmerkende begroeiing op, met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen. Vegetaties van vochtige en natte duinvalleien komen met name voor ten zuiden van Zandvoort, waarvan het Houtglob het best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei is. Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komen over voorbeelden van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het zuidelijke puntje en ter hoogte van Zandvoort paraboolduincomplexen aanwezig. Het Kennemerstrand is de enige locatie langs de Hollandse vastelandsduinen waar een jonge strandvlakte met embryonale duinen en een uitgestrekte oppervlakte met kalkrijke duinvalleien aanwezig is. Aan de binnenduintrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier zijn een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinzefflora. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage I.

Coepelduynen

De Coepelduynen omvatten de smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk. Het relatief kleine gebied heeft een gevarieerd duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het gebied behoort tot de kalkrijke jonge duinen. Er is geen duidelijke binnenduintrand aanwezig, waardoor de overgang naar het polderlandschap vrij abrupt is. Delen zijn in het verleden door de mens beïnvloed en gebruikt voor het drogen van netten, het weiden van vee en als duinakkers. Hierdoor is een specifiek open duinlandschap ontstaan met een afwisseling van duingraslanden, struwelen en bos waarin waardevolle flora en fauna voorkomt. Zo zijn er 2 duinvalleien, Guytendel en Spijkerdel. Van 1890 tot 1965 werden deze duinpannen gebruikt als aardappelveld. Recent zijn hier natuurherstelmaatregelen getroffen door de valleien uit te graven tot op het grondwaterniveau. Er komen op grote schaal goed ontwikkelde, kalkrijke duingraslanden voor die kenmerkend zijn voor het zeedorpenlandschap, met daarin veel zeldzame plantensoorten. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor habitattypen. Een overzicht van deze habitattypen en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage I.

4.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het plangebied ('Kennemerduinen Zuid' en 'Coepelduynen') bevinden zich respectievelijk op circa 3,1 en 3,3 kilometer afstand. Overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 6 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van fysieke effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand. Van negatieve fysieke effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Voor de werkzaamheden worden verschillende mobiele werktuigen en mogelijk graafmachines ingezet. Hierbij komen, afhankelijk van bijvoorbeeld het type voertuig en type motor, stikstofoxide- en ammoniakemissies vrij. Daarnaast zal de stikstofuitstoot in de gebruiksfase toenemen door de toename van het aantal verplaatsingen van auto's (uitgegaan wordt van 7,5 verplaatsingen per dag per woning, dus 30 auto's per dag). Hierdoor is stikstofdepositie op voorhand niet helemaal uit te sluiten. Daarom dient de omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is er een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Indirecte effecten

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming zijn niet nodig.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

4.2.1 Gegevens

In de omgeving van het plangebied bevinden zich verschillende gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Zuid-Holland. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 200 meter ten noordwesten van het plangebied. De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)', 'N14.02 Hoog- en laagveenbos', N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland' en 'N13.01 Vochtig weidevogelgrasland' (afbeelding 4.2).

Afbeelding 4.2 Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het plangebied [lit. 2]

4.2.2 Effecten & conclusie

Het plangebied grenst niet aan een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde perceel waarop de beheertypen 'N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting)' aanwezig zijn ligt op 200 meter ten noordwesten van het plangebied. Andere percelen bevinden zich verder weg. 'N14.02 Hoog- en laagveenbos', 'N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland' en 'N13.01 Vochtig weidevogelgrasland' bevinden zich op respectievelijk 720 meter ten noordwesten, 800 meter ten noordwesten en 1,3 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Gezien het plangebied echter buiten de grenzen van het NNN ligt, en de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Zuid-Holland geen bepalingen ten aanzien van externe werking bevat, bestaan er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

5

SOORTENBESCHERMING

5.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 3]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor is, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd door 2 ecologen van Witteveen+Bos op 6 september 2023. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

5.2 Beschrijving per soortgroep

5.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied de volgende beschermde plantensoorten zijn waargenomen: akkerboterbloem, schubvaren en tengere distel op respectievelijk 1,7 kilometer ten zuiden, 860 meter ten zuidwesten en 2,6 kilometer ten westen van het plangebied.

Afbeelding 5.1 Waarnemingen uit de NDFF van beschermde flora rondom het plangebied [lit. 3] ^{1,2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan beschreven in het kader hieronder.

Akkerboterbloem

Akkerboterbloem is te vinden op zonnige, open plekken op matig voedselrijke, vrij droge tot vochtige, kalkrijke, leemrijke grond. Ze groeit in wintergraanakkers, zelden op omgewerkte grond en ruderaal plaatsen. Akkerboterbloem is zeer zeldzaam in Zuid-Limburg en bijna verdwenen in het rivierengebied [lit. 4].

Schubvaren

De plant is zeer zeldzaam verspreid door het land, voornamelijk in stedelijk gebied. Het bodemtype betreft zonnige tot halfbeschaduwde plaatsen op droge, kalkrijke, niet te voedselarme tot niet te voedselrijke muren en rotsen (vooral kalksteen). Groeiplaatsen zijn oude muren, rotsen, spleten van stenen constructies en kalkstenen muurtjes langs begraafplaatsen en wegen [lit. 4].

Tengere distel

Tengere distel groeit bij voorkeur in de nabijheid van de zee kust, grazige plekken in de duinen, op en op verstoorde plaatsen in bermen, in kalkrijke ruigten, op bouw- en haventerreinen en op dijken. Het heeft matig voedselrijke tot voedselrijke grond nodig die droog en zonnig is [lit. 4]

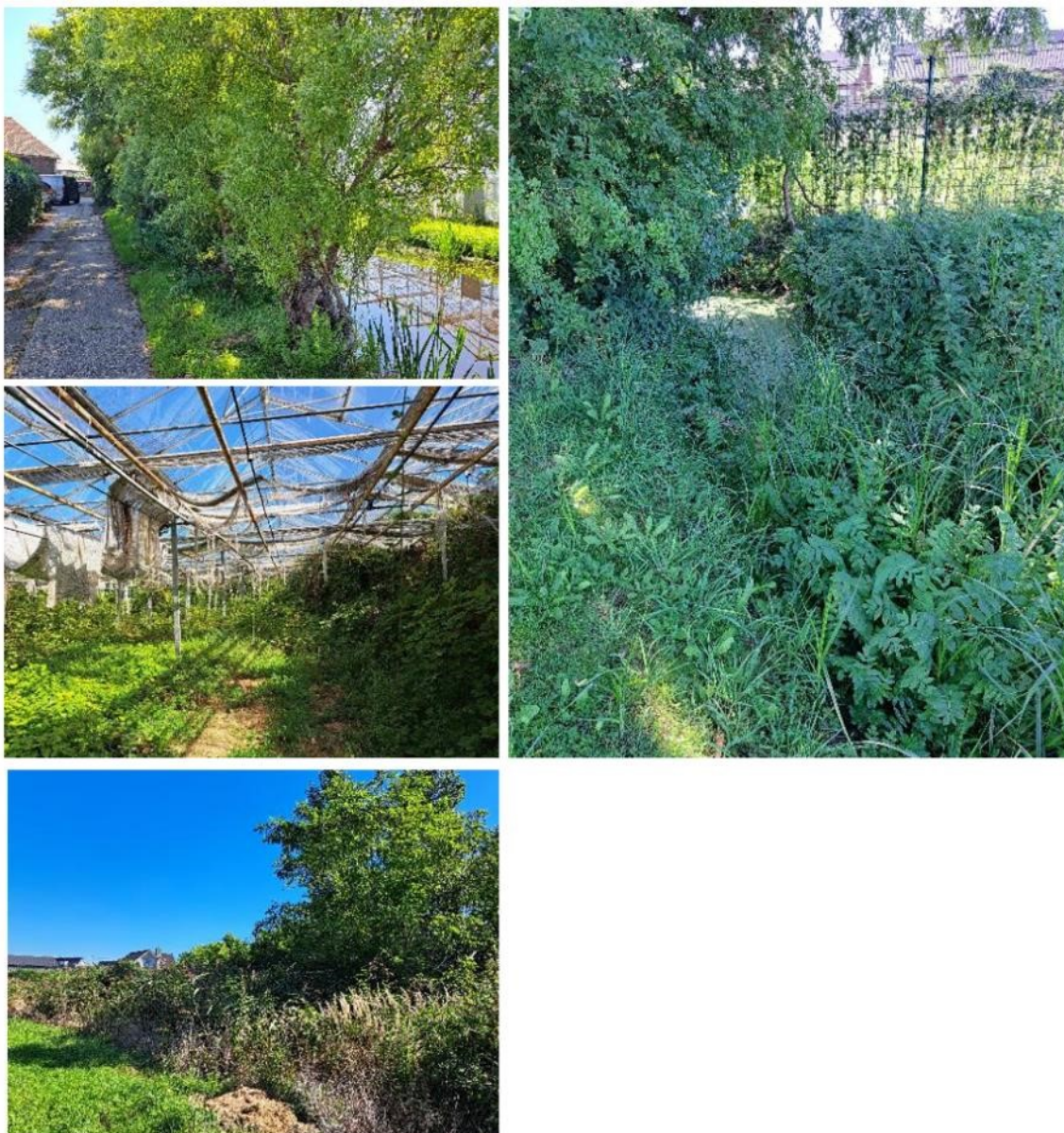
¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Op het gazon bij de huidige schuur en ten oosten van het huidige woonhuis bestaat de vegetatie voornamelijk uit kort gemaaid gras met af en toe scherpe boterbloem, paardenbloem en smalle weegbree. De vegetatie aan de oevers van beide sloten bevat vegetatie zoals zwanenbloem, tandzaad en wilgenroosje. Aan de greppel aan de zuidwestzijde staan ook kronkelwilgen (*Salix babylonica* 'Tortuosa') en haagliguster. In de kas, die niet meer in gebruik is, staat voornamelijk braam, brandnetel, riet en ook valse acacia en maagdenpalm. Aan de buitenzijde van de kas staat veel braam en ook een invasieve duizendknoop (afbeelding 5.2).

Afbeelding 5.2 Impressie van de aangetroffen vegetatie op het plangebied. Van boven naar beneden en van links naar rechts: kronkelwilg en haagliguster langs de zuidwestelijke oever; tandzaad, liguster langs de noordoostelijke oever; maagdenpalm en braam in de kas; riet, braam en valse acacia aan de buitenzijde van de kas

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop aan de beschermde flora. De meeste onder de Wnb beschermde flora zijn zeldzaam tot zeer zeldzaam en komen voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde flora lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en

naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (onderhouden perceel omgeven door stikstofrijk, agrarisch gebied) is het daardoor uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Effecten en conclusie

Uit de NDFF [lit. 3] blijkt dat er in de ruimere omgeving (3 kilometer) van het plangebied gedurende de afgelopen 5 jaar waarnemingen zijn gedaan van de onder de Wnb beschermde flora akkerboterbloem, schubvaren en tengere distel. Echter betreft de aanwezige vegetatie binnen het plangebied algemeen voorkomende pionier- en oeervegetatie en vegetatie op voedselrijke grond, zoals kronkelwilg, zwanenbloem, scherpe boterbloem, braam en maagdenpalm. Op basis van de locatie en gebiedskenmerken (constant gemaaid plangebied omringd door agrarische percelen) is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de (Wet op Natuur en Bescherming(Wnb) zijn niet nodig.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb, zoals bunzing, egel, haas, konijn, ree, vos, woelrat, wezel en verschillende muizensoorten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Daarnaast zijn er waarnemingen bekend van boommarter, een niet-vrijgestelde 'Andere soort' van de Wnb. Geen enkele waarneming bevindt zich in het plangebied, de dichtstbijzijnde waarneming betreft een dood exemplaar op 1,8 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Daarnaast zijn niet-vrijgestelde 'Andere soorten' damhert, eekhoorn en steenmarter op basis van de algemeen bekende verspreiding niet uit te sluiten [lit. 4]. Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van Habitatrichtlijnsoorten.

Afbeelding 5.3 Waarnemingen uit de NDFF van beschermde grondgebonden zoogdieren rondom het plangebied [lit. 3] ^{1,2}

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Moerasbossen in Overijssel en Utrecht [lit. 5].

Damhert

Het damhert heeft een voorkeur voor lichte loofbossen en gemengde bossen. In uitgestrekte naaldbossen wordt de soort minder vaak waargenomen. De voorkeur gaat specifiek uit naar oude bossen met een dichte onderbegroeiing waar het belangrijk is dat er voldoende gras aanwezig is. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, akkerranden en graslanden en in parkachtige bosgebieden. In Nederland zijn er enkele grote populaties damherten in het Kennemerland, de Amsterdamse waterleidingduinen, de Kop van Schouwen en de Veluwe. Verder zwerven er door het land hier en daar kleine groepjes damherten gevormd door ontsnapte dieren [lit. 5].

Eekhoorn

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor, vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Ook in de duinen van Noord- en Zuid-Holland komen eekhoorns voor. Tussen 1960 en 1970 brak een virusziekte uit waardoor de eekhoorn in het hele land zeldzaam werd. Na 1970 heeft herstel plaatsgevonden. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is [lit. 5].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 5].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is een waarneming gedaan van de onder de in Zuid-Holland vrijgestelde 'Andere soort' bunzing. De vegetatie aan de oever en in en rondom de kas biedt geschikt schuilgebied aan deze soort. Daarnaast biedt het plangebied geschikt biotoop aan 'Andere soorten' van de Wnb waarvoor in provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals egel, haas, konijn, ree, vos, woelrat, wezel en verschillende muizensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn loopsporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren in de vegetatie achter de kas, vermoedelijk van vos, egel of huiskat (afbeelding 5.4). Voor kleine marterachtigen (bunzing, wezel, hermelijn) geldt dat de vegetatie in en rondom de kas, langs de zuidwestelijke oever, de dichtere begroeiing aan de oostzijde van de schuur en in de noordoostelijke punt van het plangebied een onderdeel van het leefgebied kunnen zijn.

In de schuur op het terrein zijn uitwerpselen van muizen gevonden, maar niet van marterachtigen. Deze schuur is toegankelijk voor marterachtigen omdat hij regelmatig open is en de kier onder de toegangsdeur aan de oostzijde groot genoeg is. Echter is de locatie niet geschikt als verblijfplaats vanwege het regelmatige gebruik en verplaatsing van opgeslagen spullen door bewoners.

Voor niet-vrijgestelde 'Andere soorten' boommarter, steenmarter, eekhoorn en damhert is het plangebied niet geschikt of vormt het geen essentieel onderdeel van het leefgebied. Voor boommarter geldt dat er onvoldoende geschikt leefgebied voorkomt in het plangebied. Het plangebied is tevens te klein om onderdeel van essentieel leefgebied te zijn. Ook zijn er geen aanwijzingen gevonden dat niet-vrijgestelde 'Andere soort' steenmarter in het plangebied aanwezig is. Het woonhuis bevat geen openingen en in de schuur zijn geen aanwijzingen gevonden. De kas vormt geen geschikte verblijfplaats voor steenmarter. Voor eekhoorn is het plangebied geen essentieel leefgebied. Er staan te weinig aaneengesloten bomen op het plangebied en in de omgeving voor eekhoorn. Voor damhert is het terrein te klein, te sterk verstoord en zit het te ver af van geschikt leefgebied.

Afbeelding 5.4 Impressie van de schuur (links) en potentiële sporen van grondgebonden zoogdieren in de vegetatie om de kas heen (rechts)

Effecten en conclusie

Het voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Wnb) zoals bunzing, egel, haas, konijn, ree, vos, woelrat, wezel en verschillende muisachtigen kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling voor artikel 3.10 (doden van dieren of beschadigen/ vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) in het kader van bestendig beheer en onderhoud bij ruimtelijke ingrepen. Een ontheffingsaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). In dit geval is het duidelijk dat soorten als vos, konijn en/of haas gebruik maken van de vegetatie rondom de kas en daarnaast zijn muissoorten niet uit te sluiten. In het kader van de zorgplicht zouden vrijgestelde soorten de tijd moeten hebben te vluchten voordat de werkzaamheden plaatsvinden. Dit kan worden gedaan door bijvoorbeeld in 1 richting te werken.

Eekhoorn, damhert, boommarter en steenmarter zijn echter in de provincie Zuid-Holland niet vrijgesteld. Voor deze soorten geldt dat het terrein niet geschikt is als essentieel onderdeel van de leefomgeving. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

5.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 3] komen er tenminste 9 soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied van overvliegende en/of foeragerende individuen van baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. De meeste waarnemingen zijn van gewone dwergvleermuis en bevinden zich, net als laatvlieger ruige dwergvleermuis en meervleermuis, in de stedelijke omgeving.

Rosse vleermuis wordt voornamelijk in landelijk gebied, rondom watergangen waargenomen. Baardvleermuis en franjestaart zijn slechts enkele malen waargenomen, in een meer natuurlijk gebied op circa 1,9 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Ten slotte kan kleine dwergvleermuis niet worden uitgesloten in de omgeving van het plangebied [lit. 4].

Afbeelding 5.5 Waarnemingen uit de NDFF van vleermuizen rondom het plangebied [lit. 3]^{1,2}

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Baardvleermuis

De baardvleermuis wordt voornamelijk aangetroffen in bossen, aan bosranden en in kleinschalige gesloten landschappen. Hier foerageren ze voornamelijk in de open ruimtes zoals boven paden, beken, open plekken en langs houtwallen. In de zomer verblijft de gewone baardvleermuis zich in bomen, nest- of vleermuiskasten, zolders, of de ruimte achter gevelbetimmering en vensterluiken van gebouwen. De soort jaagt op 1 tot 3 kilometer van de kraamkolonie en vliegt bij voorkeur langs lijnvormige structuren. In de winter worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt voor als verblijfplaats. Voorbeelden hiervan zijn mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 6].

Franjestaart

De franjestaart is een soort van half open tot zeer dicht bos en kleinschalig, gesloten landschap. De soort wordt vaak in of bij relatief waterrijk, vochtig (loof)bos gevonden en jaagt daar in lanen, tussen en door de boomkronen, boven en rondom vijvers, grachten en beken en in open broekbos. Gebruikt als zomeronderkomen vooral spleten, scheuren en spechtengaten in bomen en in mindere mate zolders en schuren. Als winterverblijf zijn vooral onderaardse locaties bekend zoals grotten, kalksteengroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijs- en kasteelkelders. Voor vliegroutes wordt begeleidende vegetatie zeer strikt gevolgd [lit. 6].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 6].

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 6].

Kleine dwergvleermuis

De kleine dwergvleermuis is een soort van gesloten tot half open landschap, die ten opzichte van de gewone dwergvleermuis nog meer in besloten landschap jaagt en dichterbij de structuren in het landschap. De verblijfplaatskeuze lijkt gelijk te zijn aan die van de gewone dwergvleermuis. De kleine dwergvleermuis gebruikt gedurende het hele jaar vooral gebouwen als verblijfplaats [lit. 6].

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 6].

Meervleermuis

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen. Voor zover we weten overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd [lit. 6].

Rosse vleermuis

Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. In Midden-Europa staat de rosse vleermuis bekend als een trekkende soort. Met behulp van ringonderzoek zijn in het verleden ook in Nederland waarnemingen gedaan die wijzen op trek. Anderzijds zijn er gebieden waar tijdens alle seizoenen rosse vleermuizen gevonden kunnen worden [lit. 6].

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. 2 Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter lohangend schors en in kasten. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend [lit. 6].

Watervleermuis

De watervleermuis is een boombewonende soort van half open tot gesloten, waterrijk en bosrijk landschap. Grotere dichtheden worden vooral daar gevonden waar zowel beschut water als ouder bos of oudere bomen aanwezig zijn. De verspreiding toont een duidelijke binding met de oudere bossen in de duinen in het westen van Nederland, en de bossen op de hogere zandgronden en het krijtlandschap in het oosten en zuiden van Nederland. Desondanks komt de soort ook voor in het laagland op plaatsen waar oudere bossen of parken aanwezig zijn. In het noordwestelijke laagland worden in bosarme omgeving soms kleine groepen op zolders gevonden [lit. 6].

Veldbezoek

Het plangebied zelf is op een aantal locaties geschikt als foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Het gaat dan met name om de zuidwestelijke sloot. Daarnaast kan het open terrein rondom de schuur worden gebruikt als foerageergebied in combinatie met de bomen aan de oostzijde van het plangebied

Ook is onderzocht of en in hoeverre vleermuizen in het plangebied kunnen verblijven. Het woonhuis is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege de afwezigheid van open stootvoegen of andere inkruipruimtes. De schuur is aan de binnenkant niet geschikt voor vleermuizen, maar in de ruimte onder de nokpan van het dak (afbeelding 5.6 links) en onder de dakpannen (afbeelding 5.6 rechts) kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Afbeelding 5.6 Potentiële verblijfplaatsen vleermuizen in het plangebied

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

De zuidwestelijke sloot met aangrenzende vegetatie en het gazon met enkele bomen kunnen deel uitmaken van het leefgebied van lokale vleermuispopulaties. Het gazon blijft grotendeels in dezelfde staat, maar de sloot wordt (gedeeltelijk) gedempt. Echter is de kans groot dat in de toekomstige situatie, waarbij in het plangebied 4 woonhuizen met tuinen worden gecreëerd, ruim voldoende mogelijkheden voor vleermuizen aanwezig zijn om te foerageren. Tevens kunnen in de nieuwe woonhuizen mogelijkheden tot verblijfplaatsen aanwezig zijn/worden gemaakt. Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig met een gelijke structuur als het plangebied. Het is daarmee uitgesloten dat het voornemen leidt tot vernietiging van essentiële foerageergebieden of vliegroutes voor vleermuizen.

Wel kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Wnb verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij

daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (december tot februari).

Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel 1 bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de te slopen schuur. Het lage deel van de schuur wordt gesloopt, waardoor potentiële verblijfplaatsen onder dakpannen kunnen worden vernietigd. Er is hierdoor vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol¹ nodig naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen schuur.

Ook kunnen er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in gebouwen direct nabij het plangebied. Onder de werkzaamheden valt heien voor circa 5 dagen. Als gevolg van heiwerkzaamheden kan tot op een afstand van 230 m verstoring van vleermuizen optreden door geluid, ervan uitgaande dat geluid van ≥ 80 dB(A) kan leiden tot verstoring van vleermuizen [lit. 7, 8]. Dat betekent dat mogelijke verblijfplaatsen op het plangebied en in huizen ten oosten van het plangebied verstoord kunnen worden. De (geluid)verstoringafstand bij trillen is over het algemeen kleiner. De omvang van de verstoringcontour is echter in hoge mate afhankelijk van het vermogen van het ingezette materieel, de bodemgesteldheid en het omliggende landschap. Indien wordt geheid is een geluidsonderzoek nodig om deze contouren nauwkeuriger te bepalen. Het verstoren en daarmee indirect aantasten van verblijfplaatsen van vleermuizen is onder de Wnb verboden. Om verstoring uit te kunnen sluiten wordt daarom geadviseerd trillingvrij te werken (bijvoorbeeld door te boren in plaats van te heien). Er is dan in het kader van het verstoren van vleermuizen geen vleermuisonderzoek conform vleermuisprotocol.

In tabel 5.1 is een overzicht te vinden van functies die voor de mogelijk aanwezige vleermuissoorten binnen de verstoringcontour kunnen worden aangetast indien er niet trillingvrij gewerkt kan worden.

Tabel 5.1 Overzicht effectbeoordeling en conclusie ten aanzien van vleermuizen binnen het verstoringcontour van werkzaamheden waarbij wordt getrild

Soort	Functie	Doden of vangen (art. 3.5, lid 1)	Verstoren (art. 3.5, lid 2)	Beschadigen/vernietigen leefgebied (art. 3.5, lid 4)
Baardvleermuis	verblijfplaats	x	x	x
Franjestaart	verblijfplaats	x	x	x
Gewone dwergvleermuis	verblijfplaats	x	x	x
Gewone grootoorvleermuis	verblijfplaats	x	x	x
Kleine dwergvleermuis	verblijfplaats	x	x	x

¹ Momenteel wordt het vleermuisprotocol 2021 gehanteerd. In 2024 wordt echter een vernieuwde versie van het protocol verwacht. Zodra deze beschikbaar is, is het van belang dat het vleermuisonderzoek conform dit (meest actuele) protocol wordt uitgevoerd.

Soort	Functie	Doden of vangen (art. 3.5, lid 1)	Verstoren (art. 3.5, lid 2)	Beschadigen/vernietigen leefgebied (art. 3.5, lid 4)
Laatvlieger	verblijfplaats	x	x	x
Meervleermuis	verblijfplaats	x	x	x
Rosse vleermuis	verblijfplaats	x	x	x
Ruige vleermuis	verblijfplaats	x	x	x

5.3 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen 5 jaar werden binnen 3 kilometer van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals blauwe reiger, kleine karekiet, torenvalk en zwarte kraai. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Van buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ooievaar, ransuil, slechtvalk, sperwer zijn nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld (afbeelding 5.7) [lit. 3]. Deze waarnemingen bevinden zich op meer dan 600 meter van het plangebied.

Afbeelding 5.7 Waarnemingen uit de NDFF van vogels die nest-indicerend gedrag vertoonden, met jaarrond beschermde nesten rondom het plangebied [lit. 3]^{1,2}

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

De biotoopeisen van soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd
Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 9].
Gierzwaluw
Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 9].
Havik
Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Jaagt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders [lit. 9].
Huismus
Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4-6 eieren. Broedduur: 11-12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 9].
Ooievaar
Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit. 9].
Ransuil
De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit. 9].
Slechtvalk
Broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels; ook in oude nesten van roofvogels en kraaien. Steeds vaker in nestkasten. In Nederland in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Soms op de grond (Waddeneilanden). Jaagt vaak ver van het nest, in open landschappen met veel vogels. Buiten de broedtijd meestal in open landschappen, in boerenland, uiterwaarden op kwelders e.d. Zit vaak op de grond of op een paaltje, maar ook op een hoog uitkijkpunt (masten). Groot aanbod aan prooien cruciaal [lit. 9].
Sperwer
Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven [lit. 9].

Veldbezoek

Het plangebied biedt leefgebied aan algemeen voorkomende vogelsoorten, zoals koolmees, merel en spreeuw. De dichte vegetatie in en rond de kas biedt tal van schuilplekken en nestgelegenheden aan algemene broedvogels. Ook in de vegetatie aan de zuidwestelijke oever van de sloot en aan de oostzijde van de schuur zijn nesten van algemene broedvogels niet uit te sluiten. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied huismus waargenomen, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Binnen het plangebied is geen huismussenactiviteit waargenomen. In de bomen in het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 3.1 van de Wnb. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1 Wnb).

Algemeen voorkomende broedvogels

Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk.

De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe 3 mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

Als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, moet een deskundige eerst vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw kunnen worden uitgesloten in het plangebied, maar niet in de omgeving ervan. Werkzaamheden laten de gebouwen rondom het plangebied ongemoeid. Wel kunnen de nesten indirect worden aangetast door trillingen of geluid. Van soorten zoals huismus en gierzwaluw, die zich regelmatig vestigen in sterk verstoorde gebieden, kan worden aangenomen dat zij tot op zekere hoogte gewend zijn aan verstoring door geluid en trillingen. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een beperkte (en tevens tijdelijke) bijkomende geluidsverstoring bij de realisatie van de huizen zijn uit te sluiten. Deze redenering gaat echter niet op voor werkzaamheden die (plotse) sterke trillingen veroorzaken, zoals heien of intrillen van palen. De omvang van de verstoringcontour is echter in hoge mate afhankelijk van het vermogen van het ingezette materieel, de bodemgesteldheid en het omliggende landschap. Om verstoring uit te kunnen sluiten wordt geadviseerd om trillingvrij te werken (bijvoorbeeld boren in plaats van heien). Het verstoren van jaarrond beschermde nesten in de omgeving van het plangebied kan dan op voorhand worden uitgesloten. In dat geval is geen soortgericht onderzoek nodig naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten omdat een overtreding van de Omgevingswet wordt voorkomen.

5.3.1 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10), zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad. De waarnemingen van rugstreeppad concentreren zich voornamelijk rond

de agrarische percelen ten noorden en zuiden van het plangebied (afbeelding 5.8) [lit. 3]. Bovendien is rugstreeppad in de omgeving van het plangebied gemonitord voor de compensatieopgave die er ligt voor de realisatie van nieuwbouwwijk Nieuw Boekhorst, waar dit plangebied aan grenst [Witteveen+Bos, 2021, Nader soortonderzoek rugstreeppad, ref. 121840/21-016.514]. Voor het plangebied Nieuw Boekhorst is er een ontheffing verleend voor 'het opzettelijk vangen en doden van de rugstreeppad, het onder zich hebben en vervoeren van de rugstreeppad alsmede het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad' (zaaknummer 01047917). Volgens de verspreidingsatlas is ook de Habitatrichtlijnsoort kamsalamander niet uit te sluiten in de omgeving van het plangebied [lit. 4].

Afbeelding 5.8 Waarnemingen uit de NDFF van beschermde amfibieën rondom het plangebied [lit. 3]^{1,2}

De biotoopetypen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Kamsalamander

De kamsalamander komt verspreid over het gehele zuiden, midden en oosten van ons land voor. Hij is vrij zeldzaam en wordt landelijk gezien als een kwetsbare soort, die in zijn verspreiding achteruit gaat. Zijn voorkeur gaat uit naar kleinschalige landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Het voortplantingsbiotoop bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Veel vindplaatsen zijn beek- of rivierbegeleidend. De poel mag niet geheel beschaduwd zijn en moet permanent water bevatten. Dat een poel visvrij is, wordt als belangrijk beschouwd. Buiten de voortplantingsperiode (eind maart tot half juli) bevindt de kamsalamander zich op het land. Het landschap waarin ze zich dan bevinden is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de omgeving [lit. 10].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van onder de Wnb beschermde amfibiesoorten. Door de aanwezigheid van ondiepe sloten en begroeide oevers, is het plangebied wel geschikt voor een aantal algemeen voorkomende, beschermde amfibiesoorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Deze zijn ook waargenomen in het plangebied, in de noordelijke watergang. De aanwezigheid van Habitatrichtlijnsoort kamsalamander is uitgesloten vanwege de hoeveelheid vis en de beperkte hoeveelheid onderwatervegetatie in zuidelijke watergang. De noordelijke watergang is te ondiep en beschaduwd [lit. 12]. Daarnaast is het terrestrische deel van het plangebied te open.

Voor habitatrichtlijnsoort rugstreeppad is de sloot aan de zuidwest zijde van het plangebied te breed om als voortplantingswater te dienen. Het is niet uit te sluiten dat de mobiele soort zich in het plangebied kan ingraven tijdens de overwinteringsperiode, bijvoorbeeld onder de kas en in rommelhoekjes rond het woonhuis en de schuren.

Effecten en conclusie

Op basis van de aanwezige biotoop kan het voorkomen van algemeen voorkomende 'Andere soorten' amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker niet worden uitgesloten. Voor het verstoren van deze soorten in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling. Vervolgstappen in kader van het Wnb zijn niet nodig. Wel is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

Habitatrichtlijnsoort kamsalamander kan op basis van de aanwezige biotopen in en nabij het plangebied worden uitgesloten.

Wat de Habitatrichtlijnsoort rugstreeppad betreft is het voorkomen in en in de omgeving van het plangebied bekend. Voortplanting van de soort met tientallen individuen is aangetoond in de smalle perceelssloten in polder Nieuw-Boekhorst, grenzend aan het plangebied. Tevens is tijdens eerdere veldbezoeken door ecologen van Witteveen+Bos vastgesteld dat overwintering van rugstreeppad plaatsvindt op de erven langs de oostzijde van het voortplantingsgebied. In het onderzoek naar rugstreeppad in het kader van de aanleg van woonwijk Nieuw-Boekhorst is zodoende bepaald dat de erven langs de oostzijde van het voortplantingsgebied door de voortplantende dieren worden gebruikt als overwinteringshabitat. In het compensatieplan dat voor rugstreeppad is opgesteld is rekening gehouden met deze overwinteringslocaties, en worden deze plekken zodoende gecompenseerd in het de daartoe aangewezen compensatiegebieden. De aanwezigheid van overwinterende dieren in het plangebied is zeer aannemelijk. Er is geen nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van overwinterende dieren in het plangebied aangezien dit voldoende is onderbouwd, daarbij is het fysiek aantonen van overwinterende dieren in het plangebied praktisch gezien niet mogelijk zonder de dieren te verstoren, verwonden of doden.

Het plangebied is niet geschikt als voortplantingsgebied, omdat het water te breed en niet visvrij is. Daarentegen is het aannemelijk dat deze soort zich in de winterperiode ingraaft in het plangebied, bijvoorbeeld in of onder de kas, onder houtstapels of in rommelhoekjes rondom de kas en de woning. Met de geplande ontwikkeling in het plangebied is daardoor het vernietigen van overwinteringshabitat aan de orde (overtreding artikel 3.5 lid 4), en kan het doden of verwonden van dieren optreden wanneer werkzaamheden gedurende de overwinteringsperiode plaatsvinden met zwaar materieel (overtreding artikel 3.5 lid 1). Voor het voornemen is zodoende een ontheffing nodig.

Voor het verkrijgen van een ontheffing dienen mitigerende en compenserende maatregelen te worden uitgevoerd. Ter mitigatie dient een amfibiewerend scherm rond het plangebied worden geplaatst gedurende

de voortplantingsperiode, zodat dieren na de voortplanting niet terug kunnen keren naar het plangebied en overwintering van rugstreeppad in het plangebied kan worden uitgesloten. Het doden en verwonden kan hierdoor worden voorkomen. Tevens dient compensatie van overwinteringshabitat te worden voorzien. Deze compensatie is reeds geborgd in het compensatieplan dat voor de nieuwbouw in polder Nieuw-Boekhorst is opgesteld, aangezien hierin overwintering van rugstreeppad in het plangebied was voorzien.

5.3.2 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] is in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied 1 waarneming bekend van hazelworm die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). Deze waarneming bevindt zich op circa 2,2 kilometer ten noordoosten van het plangebied in landgoed Nieuw Leeuwenhorst.

Afbeelding 5.9 Waarnemingen uit de NDFF van beschermde reptielen rondom het plangebied [lit. 3]^{1,2}

De biotoop-eisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Hazelworm

De voorkeurs habitat van de hazelworm bestaat uit enigszins vochtige met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in bossen, bosranden heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De verspreiding van de hazelworm in Nederland valt grotendeels samen met de aanwezigheid van pleistocene zandgronden, maar de soort wordt ook aangetroffen op andere bodemsoorten. Met uitzondering van de provincie Zeeland komt de soort in alle provincies voor [lit. 11].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Wnb beschermde, reptielsoorten aangetroffen. Het plangebied biedt marginaal geschikt terrein voor hazelworm, aangezien er geen bosgebied en weinig struweel in en rondom het plangebied aanwezig is. Tevens is er geen geschikte verbinding van het plangebied met de meest nabijgelegen vindplaats van de soort. Het plangebied ligt daarmee sterk geïsoleerd ten opzichte van het leefgebied van hazelworm in de omgeving. Het voorkomen van de soort in het plangebied is daarmee uitgesloten. Andere reptielsoorten worden op basis van verspreidingsgegevens niet verwacht (ringslang, adder, gladde slang) [lit. 4] en/of het plangebied voldoet niet aan hun biotoopeisen (zandhagedis, adder, gladde slang) [lit. 11].

Effecten en conclusie

Binnen het plangebied is geen leefgebied aanwezig voor beschermde reptielsoorten. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig. De zorgplicht blijft te allen tijde van kracht.

5.3.3 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied geen waarnemingen bekend van onder de Wnb beschermde vissoorten. Binnen de Habitatrichtlijn zijn alleen de vissoorten houting en steur beschermd. Dit zijn beiden trekvisen van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door dieper en open water. Binnen het beschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal en grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en stromende wateren (beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal) of verlandende wateren (grote modderkruiper) [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden waarnemingen gedaan in het plangebied van de niet-beschermde soort rietvoorn, maar niet van onder de Wnb beschermde vissoorten. Binnen het plangebied is tevens geen geschikt biotoop aanwezig voor Habitatrichtlijnsoorten, het water is te ondiep, klein en niet aangesloten op rivieren. Het gebied ligt ook niet in de directe nabijheid van essentiële in- en uittrekpunten (sluiscomplexen). Het is daarom uit te sluiten dat deze trekvisen in de ondiepe oeverzone van het plangebied voorkomen. Ook voor 'Andere soorten' van de Wnb is het water in het plangebied ongeschikt.

Effecten en conclusie

Bij afwezigheid van waarnemingen van beschermde soorten in of nabij het plangebied en de afwezigheid van geschikt biotoop, is het voorkomen van onder de Wnb beschermde vissoorten binnen het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek en een ontheffingsaanvraag zijn niet nodig. Wel geldt ten allen tijden de zorgplicht.

5.3.4 Insecten en zoetwatermollusken

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 3] zijn in de afgelopen 5 jaar binnen 3 kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van grote vos, die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Wnb (artikel 3.10). De waarnemingen bevinden zich voornamelijk op 2,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied, in een woonwijk (afbeelding 5.10). Daarnaast zijn volgens de verspreidingsatlas ook de kommavlinder, veldparelmoervlinder en zilveren maan niet uit te sluiten.

Daarbij is in de omgeving van het plangebied ook 1 waarneming bekend van de Habitatrichtlijnsoort platte schijfhoren, op circa 870 meter ten noordoosten van het plangebied in een watergang langs een agrarisch perceel (afbeelding 5.10). In 2022 is in de watergangen die direct aansluiten op de zuidelijke sloot in het

plangebied een onderzoek uitgevoerd naar platte schijfhoren, deze is toen niet aangetroffen [lit. 17]. Volgens de verspreidingsatlas zijn ook Habitatrichtlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel en gestreepte waterroofkever niet uit te sluiten in de omgeving van het plangebied. Onder de Wnb beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde komen vooral in leefgebieden voor waar hun biotoop nog grotendeels intact is. Dit betreffen veelal zeer specifieke soorten habitats waar de betreffende soort zijn levenscyclus volledig kan doorlopen. De leefgebieden van onder de Wnb beschermde ongewervelden liggen dan ook vooral binnen en rondom natuurgebieden. Voorbeelden van biotopen waar onder de Wnb beschermde ongewervelden lokaal kunnen voorkomen zijn droge en schrale kalkgraslanden, vochtige bossen in het oosten van het land en Zuid-Limburg, in blauwgraslanden, kruidenrijke heidevelden, vochtige duinvalleien en duingraslanden, kapvlakten in droog en oud eikenbos, wilgenbroekbos in beekdalen, voedselarme tot matig voedselrijke verlandende wateren met een dichte krabbenscheervegetatie (petgaten), hoogveentjes omgeven door bos en gebufferde vennen, langs zuurstofrijke bovenlopen van beken, en langs stromingsluwe oevers langs rivieren waar fijn sediment en organisch materiaal voorhanden is. Een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen van dagvlinders is het voorkomen van waardplanten. Waardplanten van de beschermde soorten dagvlinders zijn zeldzaam in Nederland en worden over het algemeen niet gevonden in voedselrijk akkerland.

Afbeelding 5.10 Waarnemingen uit de NDFF van beschermde ongewervelden rondom het plangebied [lit. 3]^{1,2}

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 14].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Kommavlinder
De kommavlinder vliegt op open schrale graslanden, (gevarieerde) heiden en stuifzanden met enige begroeiing. De leefomgeving mag droog tot vochtig zijn, maar niet voedselrijk. Waardplanten zijn kleine polletjes van schapengras maar soms ook andere zwenkgrassen, buntgras en struisgras [lit. 14].
Veldparelmoervlinder
De veldparelmoervlinder vliegt boven kruidenrijke, droge en schrale graslanden met een open, korte, vrij rommelige mozaïekstructuur. Waardplanten zijn vooral smalle weegbree. Af en toe werden zwervers (m.n. op de Sint Pietersberg) gezien, en sinds 2008 is er een populatie aanwezig op de Bemelerberg. De laatste jaren zijn er ook steeds vaker vestigingen op andere plekken in Zuid-Limburg. In 2013 vestigde de soort zich ook in Noord-Brabant [lit. 14].
Zilveren maan
De zilveren maan is een bewoner van natte tot vochtige, schrale graslanden en bloemrijke hooi- of rietlanden. Ook op hoogvenen en in moerassen kan deze vlinder worden aangetroffen. Waardplanten zijn vooral het moerasviooltje, maar in de duinen ook zijn dit ook het duin- en hondsviooltje [lit. 14].
Gevlekte witsnuitlibel
Zwaartepunt van de verspreiding ligt in de laagveengebieden van Noordwest-Overijssel, aangrenzend Friesland en het Vechtplassengebied. Daarnaast wordt de gevlekte witsnuitlibel steeds vaker waargenomen bij vennen op de hoge zandgronden en in de duinen van Noord-Holland. De larven leven tussen waterplanten in de verlandingszone van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen [lit. 14].
Rivierrombout
In Nederland wordt de rivierrombout vooral langs grote rivieren aangetroffen. Bij meer door de mens beïnvloede rivieren (zoals in Nederland) bestaat de biotoop uit ondiep water met een glooiende, zandige oever tussen kribben. De kribben zorgen voor een plaatselijk lagere stroomsnelheid [lit. 14].
Sierlijke witsnuitlibel
De sierlijke witsnuitlibel komt voor nabij stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke submerse watervegetatie. De soort is te vinden langs beschutte wateroevers van veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn doorgaans omgeven door bos en hebben een (matig) voedselrijk karakter. Een goed ontwikkelde helofytenvegetatie op de oever is van groot belang voor deze soort. Het centrale deel van de waterpartij moet open zijn. Anders dan andere witsnuitlibellen zijn de wateren waar de sierlijke witsnuitlibel zich in voortplant visrijk. In Nederland is er een populatie in de Weerribben en omgeving, maar sinds 2018 wordt de soort ook elders in het land aangetroffen [lit. 14].
Gestreepte waterroofkever
De belangrijkste biotopen van de gestreepte waterroofkever in Nederland zijn sloten en kanalen met een breedte tussen 1,5 en 20 meter, een diepte tussen de 50 en 150 centimeter met helder water, en meestal een vrij spaarzame vegetatie van drijvende en submerse waterplanten waarbij een krooslaag afwezig dient te zijn [lit. 15].
Platte schijfhoren
De platte schijfhoren wordt voornamelijk aangetroffen in stilstaande of zeer zwak stromende, zoete wateren. De soort is afwezig in brakke wateren of wateren die periodiek droogvallen. In het veenweidegebied waar de sloten extensief worden beheerd en krabbenscheer met draadwieren aanwezig zijn, kunnen van de platte schijfhoren hoge dichtheden worden aangetroffen van meer dan honderd exemplaren per vierkante meter. Deze situaties komen veel voor in laagveenmoerasgebieden. Deze behoren tot de beste en meest stabiele leefgebieden voor de platte schijfhoren. In intensief beheerde veenweidegebieden, waar sloten intensief worden geschoond, komt de platte schijfhoren het meest voor in wateren met een gevarieerde vegetatie [lit. 16].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vlinders, libellen en andere ongewervelde en/of sporen hiervan waargenomen. Het plangebied voldoet niet aan de biotoopeisen van beschermde dagvlinders kommavlinder, veldparelmoervlinder en zilveren maan, waarbij of schrale, bloemrijke graslanden aanwezig moeten zijn. Daarentegen staan er wilgen op het plangebied die als waardplant van de grote vos kunnen dienen.

Voor beschermde libellen geldt dat het water in het plangebied niet voldoet aan de biotoopeisen met betrekking tot aanwezigheid van grote rivieren, vennen op zandgronden of rijke submerse vegetatie met een goed ontwikkelde helofytenvegetatie. Voor gestreepte waterroofkever is de waterkwaliteit onvoldoende en

er is nauwelijks ondergedoken vegetatie aanwezig. De noordelijke watergang is compleet met kroos bedekt, terwijl de soort vaak voorkomt op kroosvrije wateren. Hierdoor kan deze soort worden uitgesloten binnen het plangebied. Ook platte schijfhoren kan worden uitgesloten. Voor platte schijfhoren is meestal een onderwatervegetatie met krabbescheer, kikkerbeet, fonteinkruiden, kransvederkruid, brede waterpest en een niet te grote hoeveelheid kroos van belang. De zuidelijke watergang bevat nauwelijks onderwatervegetatie.

Effecten en conclusie

Het plangebied is mogelijk geschikt voor onder de Wnb beschermde 'Andere soort' grote vos. Het habitat van deze soort zal tijdens en na de werkzaamheden niet worden vernietigd. Verstoring van 'Andere soorten' is niet verboden onder de Wnb. Voor andere dagvlinders en libellen biedt het plangebied geen geschikt plangebied. Ten aanzien van dagvlinders en libellen zijn vervolgstappen in het kader van de Wnb dus niet nodig.

Ook voor Habitatrichtlijnsoorten gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren vormt het plangebied geen geschikt leefgebied. Er is te weinig vegetatie aanwezig in de watergang aan de zuidzijde. Voor platte schijfhoren is in 2022 al een onderzoek gedaan in de directe omgeving van het plangebied, en daar is de soort niet gevonden [lit 17]. Voor ongewervelden en zoetwatermollusken hoeven in het kader van de Wnb dus geen vervolgstappen te worden genomen.

6

SAMENVATTING

6.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het optreden van fysieke effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling of optische verstoring kan als gevolg van de afstand (> 3,1 km) tussen het plangebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Een Voortoets om fysieke effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te toetsen is niet nodig.

Ten aanzien van stikstofdepositie geldt dat altijd een AERIUS-berekening uitgevoerd moet worden. Daarom dient de omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het NNN. Voor gronden die grenzen aan het NNN, maar daar zelf buiten liggen, gelden volgens het provinciale NNN-beleid geen beperkingen. Het NNN heeft geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Omdat het plangebied geheel buiten het NNN valt, is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

6.2 Soortenbescherming

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat. In de tabel 6.1 wordt onderscheid gemaakt tussen 'maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen' en 'benodigde mitigerende/compenserende maatregelen' in het geval van een ontheffingsaanvraag. In de eerste categorie vallen maatregelen die voorafgaand aan of tijdens de uitvoering van het voornemen getroffen kunnen worden en waarmee de noodzaak tot verdere vervolgstappen vervalt. In de tweede categorie vallen noodzakelijke maatregelen waarmee de lokale staat van instandhouding van een soort gewaarborgd wordt, indien voor het voornemen een ontheffing nodig is in het kader van de Wnb.

Tabel 6.1 Samenvattende tabel soortenbescherming

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing Wnb	
		Maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Wnb niet of onvoldoende mogelijk)	Is ontheffing nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	niet van toepassing (n.v.t.).
grondgebonden zoogdieren	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
vleermuizen ¹	ja, indien foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door werkzaamheden overdag uit te voeren en gebruik te maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	n.v.t.
vleermuizen ¹	ja, indien in het plangebied aanwezige verblijfplaatsen worden vernietigd of verstoord	niet van toepassing	ja, vervolgonderzoek volgens vleermuisprotocol ² naar verblijfplaatsen in het plangebied	ja, als uit onderzoek volgt dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en als gevolg van de werkzaamheden worden vernietigd	- werken buiten kwetsbare periode - vervangende verblijfplaatsen aanbieden

¹ Het onderzoeksgebied van het nader soortgericht onderzoek is afhankelijk van de wijze waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd. Wanneer wordt geheid moet rekening worden gehouden met een onderzoeksgebied met een straal van maximaal 1500 m rondom de werkzaamheden. Wanneer funderingspalen worden getrild in plaats van geheid, dient rekening gehouden te worden met een onderzoeksgebied met een straal van 300 m rondom de werkzaamheden.

² Momenteel wordt het vleermuisprotocol 2021 gehanteerd. In 2024 wordt echter een vernieuwde versie van het protocol verwacht. Zodra deze beschikbaar is, is het van belang dat het vleermuisonderzoek conform dit (meest actuele) protocol wordt uitgevoerd.

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing Wnb	
		Maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Wnb niet of onvoldoende mogelijk)	Is ontheffing nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
vogels ¹	ja, indien: - verblijfplaatsen worden vernietigd, en/of; - broedparen worden verstoord	ja, 3 mogelijkheden: - buiten het broedseizoen werken - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken - of plangebied ongeschikt maken voor broedvogels	nee	nee	ja, zie kolom 3
vogels ¹	ja, indien jaarrond beschermde nesten (gierzwaluw of huismus) in de omgeving van het plangebied (indirect) worden aangetast door geluid en trillingen.	ja, door: - pulsgeluid- en trillingveroorzakende werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren - trillingvrij te werken	nee, indien trillingsvrij wordt gewerkt is geen nader onderzoek nodig	nee, indien trillingsvrij wordt gewerkt treedt geen overtreding op en is geen ontheffing nodig	ja, zie kolom 3
amfibieën	ja, overwintering van rugstreeppad vindt plaats in plangebied	geen	nee	ja, ontheffing is nodig voor verwonden/ doden individuen en vernietiging overwinteringshabitat	plaatsen amfibieschermen en compensatie overwinteringshabitat
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.

Soortgroep	Kans op overtreding Wnb?	Vervolgstappen nodig?		Ontheffing Wnb	
		Maatregelen om overtreding Wnb te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Wnb niet of onvoldoende mogelijk)	Is ontheffing nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
insecten & zoetwatermollusken	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t

LITERATUUR

- 1 natura2000.nl, geraadpleegd op 25 augustus 2023.
- 2 Kaart NNN Zuid-Holland, <https://atlas.zuid-holland.nl/Geoweb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>, geraadpleegd op 25 augustus 2023.
- 3 NDFF-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 25 augustus 2023.
- 4 verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 5 zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 6 vleermuis.net, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 7 Afstandstabel Infomil, <https://www.infomil.nl/onderwerpen/geluid/funcities/bouwlawaai-0/virtuele-map/afstandstabel>, geraadpleegd op 12 september 2023.
- 8 Meijer, R.G., Dwarshuis, J.P., & Piening, K.R. (2018). *Wat horen vleermuizen van door mensen geproduceerde geluiden?* Lutra 61 (2): 297-320.
- 9 vogelbescherming.nl; geraadpleegd op 8 september 2023.
- 10 reptielen en amfibieën van Nederland, https://reptielen-en-amfibieen.linnaeus.naturalis.nl/linnaeus_ng/app/views/introduction/topic.php?id=3313&epi=67, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 11 ravon.nl, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 12 Kennisdocument kamsalamander, <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarisch-natuurbeheer-anlb/kennisbank/doelsoorten/kamsalamander/>, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 13 Kennisdocument rugstreeppad, <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf>, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 14 vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 15 Nederlands soortenregister, <https://www.nederlandsesoorten.nl/>, geraadpleegd op 8 september 2023.
- 16 Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & R.H. de Bruyne, 2011. Natuurbeheer, bescherming en biotoopeisen van 3 bijzondere Nederlandse slakken: de Nauwe korfslak, de Zeggekorfslak en de Platte schijfhoren. De Levende Natuur. Jaargang 112:3. Pag. 114-119.
- 17 Kamperman, H. (2022). Oplegnotitie Flora en Fauna - Samenvatting ecologische onderzoeken Nieuw Boekhorst. Witteveen+Bos intern document

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN (IHD'S) NATURA 2000-GEBIEDEN

Kennemerduinen Zuid

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H2110 - Embryonale duinen		definitief	=	=	C	2.01
H2120 - Witte duinen		definitief	>	>	B1	2.01
H2130A* - Grijze duinen	kalkrijk	definitief	>	>	A2	2.02,5G
H2130B* - Grijze duinen	kalkarm	definitief	=	>	B2	2.02,5G
H2130C* - Grijze duinen	helschraal	definitief	>	>	C	2.02,5G
H2150* - Duinhelden met struikhei		definitief	=	=	B1	
H2160 - Duindoornstruwelen		definitief	= (<)	=	A1	
H2170 - Kruipwilgstruwelen		definitief	= (<)	=	C	
H2180A - Duinbossen	droog	definitief	=	=	A1	2.04
H2180B - Duinbossen	vochtig	definitief	=	>	B1	
H2180C - Duinbossen	binnenduinrand	definitief	=	=	A1	
H2190A - Vochtige duinvalleien	open water	definitief	>	>	A1	2.05,W
H2190B - Vochtige duinvalleien	kalkrijk	definitief	>	>	B2	2.05,W
H2190C - Vochtige duinvalleien	ontkalkt	definitief	=	=	C	2.05,W
H2190D - Vochtige duinvalleien	hoge moerasplanten	definitief	>	>	B1	2.05,W
H7210* - Galigaanmoerassen		definitief	=	=	C	

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1014 - Nauwe korfslak	definitief	=	=	=	A1	2.05,W
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	C	
H1903 - Groenknolorchis	definitief	>	>	>	C	2.05,W

Coepelduynen

Habitattypen

Habitattype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H2110 - Embryonale duinen		definitief	=	=	C	
H2120 - Witte duinen		definitief	=	>	C	
H2130A* - Grijze duinen	kalkrijk	definitief	=	=	B1	2.02
H2160 - Duindoornstruwelen		definitief	=	=	C	
H2180C - Duinbossen	binnenduinrand	definitief	=	=	C	
H2190B - Vochtige duinvalleien	kalkrijk	definitief	=	>	C	
H2190D - Vochtige duinvalleien	hoge moerasplanten	definitief	=	>	C	

BIJLAGE: RUGSTREEPPADDENONDERZOEK

Woningbouw ontwikkeling Nieuw Boekhorst

Nader soortenonderzoek rugstreeppad

Terra Ontwikkeling C.V.

4 november 2021

Project Woningbouw ontwikkeling Nieuw Boekhorst
Opdrachtgever Terra Ontwikkeling C.V.

Document Nader soortenonderzoek rugstreeppad
Status Definitief
Datum 4 november 2021
Referentie 121840/21-016.514

Projectcode 121840
Projectleider ir. D.J. Biron
Projectdirecteur ing. M.T. Marschall MTech

Auteur(s) J. Aernouts
Gecontroleerd door ir. W.B. Roosen
Goedgekeurd door ir. D.J. Biron

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
2	ONDERZOEKSGBIED EN WERKZAAMHEDEN	5
2.1	Onderzoeksgebied	5
2.2	Omschrijving voorgenomen werkzaamheden	6
2.3	Planning voorgenomen werkzaamheden	6
3	TOETSINGSKADER	7
4	METHODE	8
5	RESULTATEN	10
5.1	Inventarisaties	10
5.2	Geschatte populatie	12
6	CONCLUSIE	13
7	LITERATUUR	14
	Laatste pagina	14

INLEIDING

Nieuw Boekhorst is een nieuw te ontwikkelen woningbouwgebied in Voorhout. Vijf marktpartijen hebben een grondpositie in bezit, en werken in samenwerking met de gemeente Teylingen aan een ontwikkelingsplan. Doelstelling is om op deze locatie tussen 1.100 en 1.400 woningen te realiseren.

In een eerder stadium is een Quicksan natuur uitgewerkt om de huidige natuurwaarden van het gebied in kaart te brengen en de mogelijke effecten van het voornemen te identificeren in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb). De reeds uitgevoerde Quicksan natuur heeft aangetoond dat de Habitatrictlijnsoort rugstreeppad aanwezig is in het plangebied en dat het plangebied leefgebied biedt aan deze soort. Het vernietigen van leefgebied van rugstreeppad is onder de Wnb verboden. Voor het project is zodoende een ontheffing van de Wnb noodzakelijk. Daarbij dient het aanwezige landhabitat en voorplantingswater in het plangebied **gecompenseerd** worden.

Voor het bepalen van de precieze wijze van compensatie en het verkrijgen van een ontheffing voor dit woningproject is nader inzicht nodig in de aanwezige populatie rugstreeppadden en hun leefgebied in het plangebied. Om een goed inzicht te krijgen in de aanwezige populatie rugstreeppadden is een **nader soortonderzoek** uitgevoerd conform de daartoe opgestelde richtlijnen [lit. 3]. Onderliggende rapportage beschrijft het uitgevoerde nader soortenonderzoek naar rugstreeppad.

2

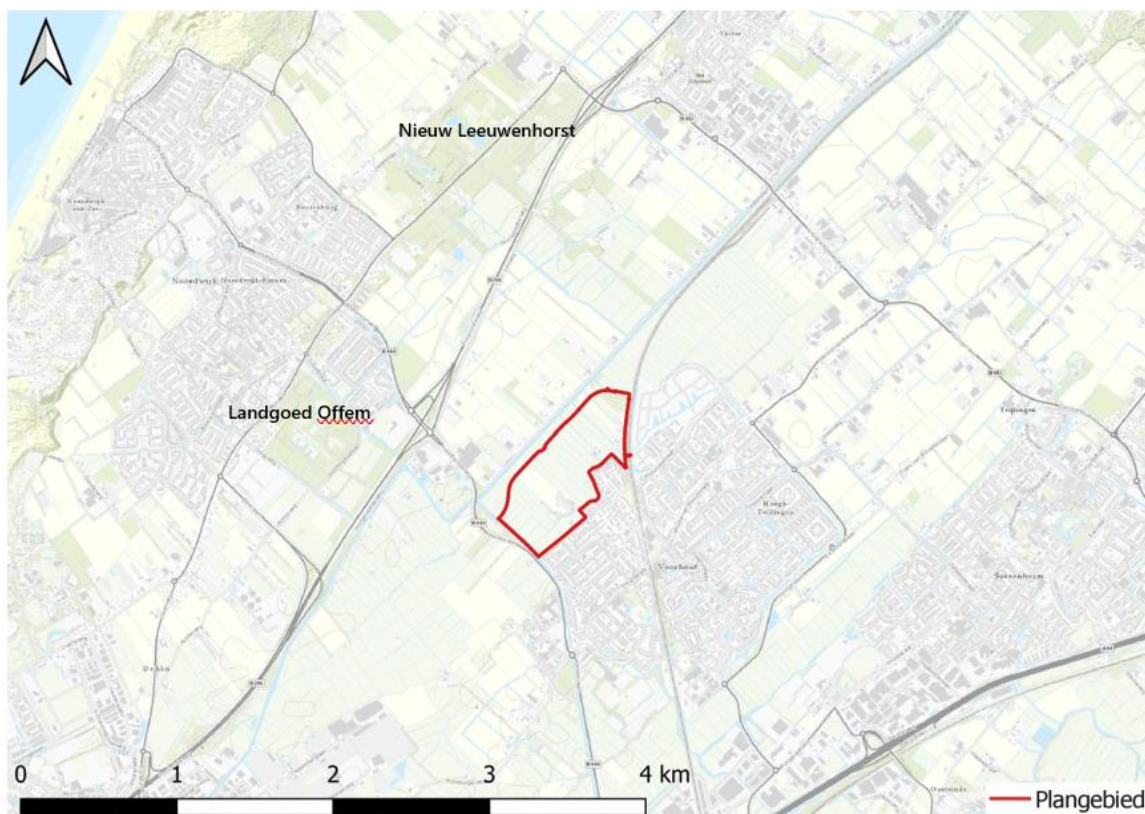
ONDERZOEKSGBIED EN WERKZAAMHEDEN

2.1 Onderzoeksgebied

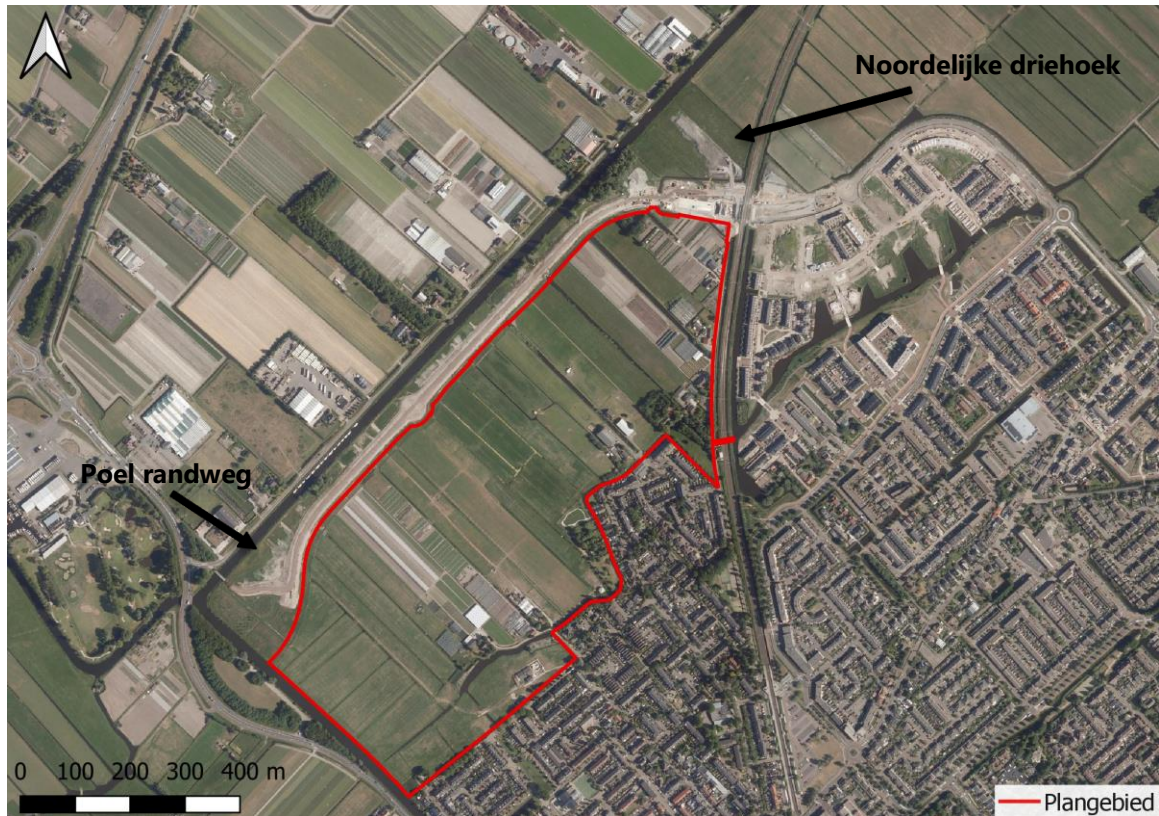
Het plangebied van de nieuwe woonwijk beslaat ongeveer 40 ha, en wordt begrensd door de Noordelijke Randweg (wordt momenteel aangelegd), een spoorweg ten oosten, de Beukenrode en de Boekenburglaan ten zuiden en de Leidsevaart ten westen van het plangebied (afbeelding 2.1). Het plangebied betreft laaggelegen grasland in polder Boekhorst, een landschap met een rijke cultuurhistorie. De polder is omgeven door boezemwater de Leidsevaart. Het plangebied grenst ten zuidoosten aan de stedelijke woonkern van Voorhout, een plaats in de gemeente Teylingen. Het plangebied wordt ten noorden, zuiden en westen omgeven door open agrarisch gebied. Ten noordwesten zijn tevens twee bosgebieden aanwezig, Landgoed Offem (1 km) en bosgebied Nieuw Leeuwenhorst (1,2 km).

Tijdens het onderzoek is tevens de directe omgeving van het plangebied van de nieuwe woonwijk onderzocht (afbeelding 2.2). Relevante gebieden waren met name een poel ten noordwesten van de Noordelijke randweg en de driehoek ten noordoosten van de Noordelijke randweg.

Afbeelding 2.1 Ligging plangebied

Afbeelding 2.2 Detail plangebied met aanduiding volledig onderzoeksgebied

2.2 Omschrijving voorgenomen werkzaamheden

De werkzaamheden betreffen de nieuwbouw van een woonwijk. Verschillende bestaande panden en opstallen (kassen, schuren, woningen) worden gesloopt. De aanwezige watergangen worden gedempt, uitgezonderd de Molentocht. In de komende 8 tot 10 jaar wordt vervolgens gefaseerd de nieuwbouwwijk gerealiseerd.

2.3 Planning voorgenomen werkzaamheden

Voorgenomen is om medio 2023 met de civiele technische werkzaamheden te beginnen en in de tweede helft van 2022 het ontwerp bestemmingsplan in procedure te brengen. Hiervoor dient aangetoond te worden dat het plan uitvoerbaar is en hiervoor is een compensatieplan voor de rugstreeppad noodzakelijk.

TOETSINGSKADER

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en 'andere soorten' (artikel 3.10). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden alleen de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) beschreven aangezien de rugstreeppad tot deze categorie behoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Een ontheffing-aanvraag voor deze groep soorten wordt getoetst aan drie criteria:

- 1 er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
- 2 er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief);
- 3 doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De in de wet genoemde belangen zijn onder andere:

- bescherming van flora en fauna (artikel 3.8 lid 5 onder b sub 1 Wet natuurbescherming);
- volksgezondheid of openbare veiligheid (artikel 3.8 lid 5 onder b sub 3 Wet natuurbescherming);
- dwingende redenen van groot openbaar belang, van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (artikel 3.8 lid 5 onder b sub 3 Wet natuurbescherming).

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Een ieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

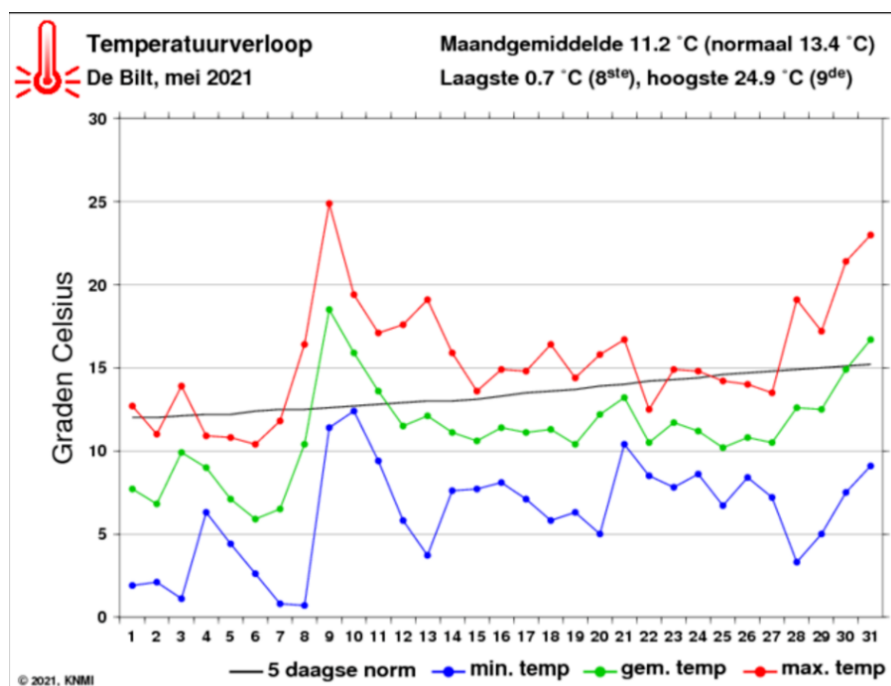
4

METHODE

Het onderzoek naar rugstreeppad is uitgevoerd op basis van het kennisdocument van rugstreeppad¹. In het Kennisdocument wordt voorgeschreven dat onderzocht moet worden waar de locaties van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en/of (essentieel) functioneel leefgebied zich bevinden. Dit is gedaan door het luisteren naar kooractiviteit tijdens de voortplantingsperiode, welke plaatsvindt van 15 april tot 31 mei. De onderzoeken zijn uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden, zijnde relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval.

De periode april - mei 2021 was bijzonder koud met een gezamenlijke gemiddelde temperatuur van slechts 9°C [lit. 4]. Zowel in april als in mei lagen de temperaturen duidelijk lager dan het gemiddelde verwachte temperaturen. Door de openheid van de polder is er tevens al snel een sterke wind. Gezien de ongeschikte weersomstandigheden in de maand mei was het niet mogelijk om 2 bezoeken uit te voeren in de optimale periode (15 april - 31 mei). Hierdoor is in dit onderzoek uitgeweken na dagen met gunstige weersomstandigheden aansluitend aan de optimale (voorgeschreven) periode.

Afbeelding 4.1 Temperatuursverloop mei 2021 [lit. 4]

¹ BIJ12, 2017, Kennisdocument Rugstreeppad, versie 1.0. BIJ12 juli 2017.

Om de aanwezigheid van voorplantingsplaatsen aan te tonen, is het tevens van belang om in de maanden juni en juli de mogelijk geschikte voorplantingswateren te onderzoeken op de aanwezigheid van ei-snoeren of larven van de rugstreeppad. In poldersloten is het vinden van ei-snoeren en larven echter lastig. Juveniele ruststreeppadjes zijn de eerste maand na de metamorfose overdag actief en kunnen wel gemakkelijker op de oever van het voorplantingswater worden waargenomen. Ook hier waren de weersomstandigheden niet optimaal en is gekozen om het bezoek iets later in te plannen en pas begin augustus heeft plaatsgevonden.

Tabel 4.1 Overzichtstabel van de uitgevoerde bezoeken

Nr.	Datum	Tijd	Zonsondergang	Temp.	Wind	Bewolking	Neerslag
1	28 mei 2021	21:00 - 23:30	21.49	13 °C	2 NO	half bewolkt	geen
2	7 juni 2021	21:30 - 23:30	22.00	17 °C	2 NO	helder	geen
3	4 augustus 2021	overdag	n.v.t.	21 °C	2 NO	half bewolkt	geen

5

RESULTATEN

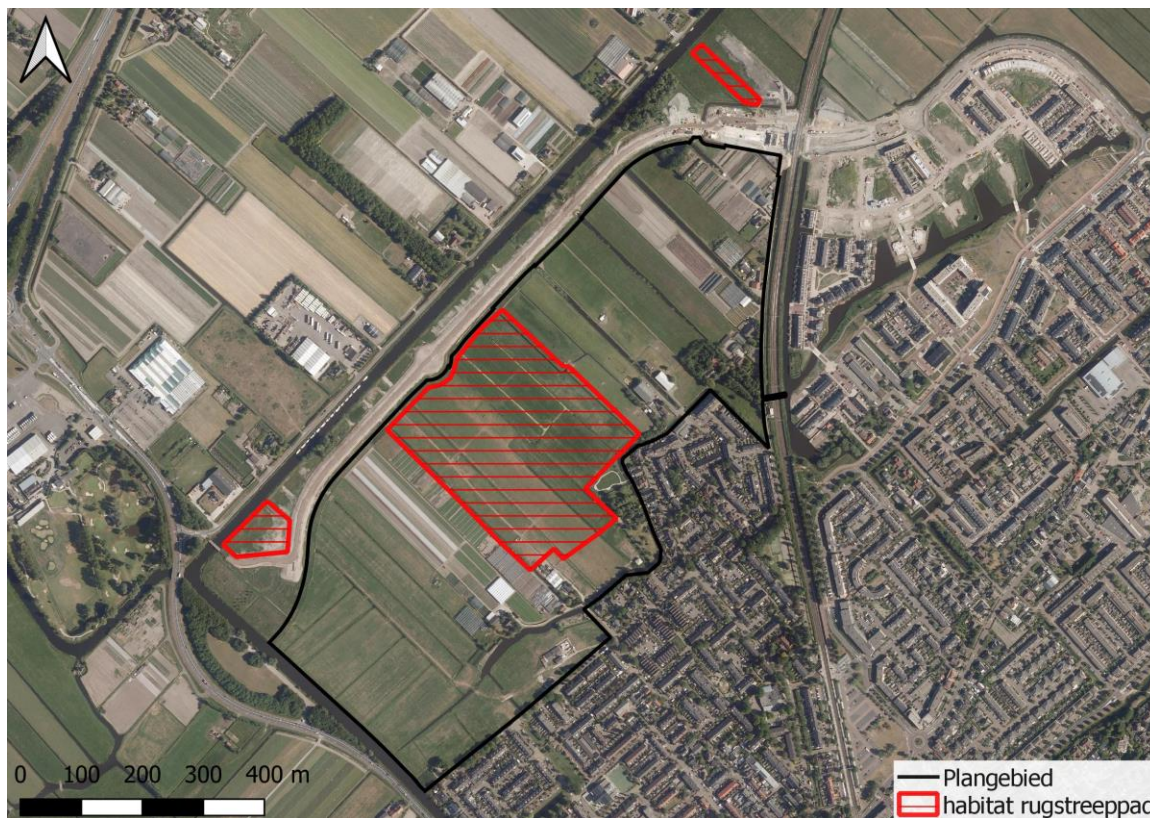
5.1 Inventarisaties

Bezoek 1

Het eerste bezoek is uitgevoerd op de avond van 28 mei 2021. Er is op drie locaties koorzang van rugstreepdad gehoord:

- een watergang buiten het plangebied, nabij de spoorlijn in de noordelijke driehoek;
- de poel achter de noordelijke randweg buiten het plangebied;
- het centrale gedeelte van de polder (binnen het plangebied).

Afbeelding 5.1 Aanduiding locaties koorzang tijdens eerste bezoek.

In de watergang nabij de spoorlijn (in de noordelijke driehoek en buiten het plangebied) zijn circa 5 - 10 exemplaren gehoord. De watergang inclusief natuurlijke oevers heeft een oppervlakte van circa 0,25 hectare.

In de poel achter de Noordelijke Randweg (afbeelding 5.2) is duidelijke koorzang gehoord. In de hele poel waren rugstreeppadden aanwezig. Naar schatting waren er minimaal 30 exemplaren aan het roepen. De poel en directe omgeving heeft een oppervlakte van circa 0,62 hectare en is buiten het plangebied gesitueerd.

Afbeelding 5.2 Poel ten noorden van de Noordelijke Randweg (buiten plangebied)

In het centrale gedeelte van de polder (binnen het plangebied - afbeelding 5.3) werd duidelijk koorzang gehoord. In meerdere parallel gelegen watergangen waren tientallen roepende rugstreeppadden aanwezig. Geschat wordt dat hier minimaal 100-150 roepende dieren aanwezig waren. Buiten de gearceerde delen in afbeelding 5.1 werden geen roepende dieren aangetroffen. Wel werden tijdens de inventarisatie enkele trekkende dieren aangetroffen. Dit was het geval langs een bollenakkertje ten westen van het centrale gedeelte waar twee volwassen exemplaren werden aangetroffen. Het centrale gedeelte van de polder dat geschikt habitat biedt aan rugstreeppad heeft een oppervlakte van circa 9 hectare.

Afbeelding 5.3 Impressie centrale deel van de polder

Bezoek 2

Het tweede bezoek is uitgevoerd op de avond van 7 juni 2021. Tijdens dit bezoek zijn op dezelfde plaatsen koorzang gehoord als tijdens het 1^e bezoek. De intensiteit (volume) was wel duidelijk minder.

In de watergang nabij de spoorlijn zijn 2 exemplaren gehoord. Er zijn geen individuen gezien.

In de poel achter de Noordelijke Randweg zijn circa 5 - 10 exemplaren gehoord. Er zijn geen individuen gezien.

In het centrale gedeelte van de polder werd in dezelfde sloten koorzang gehoord. Het betreft 6 sloten waar gemiddeld 10 - 20 individuen aan het roepen waren, verspreid over de hele lengte van de sloot. De intensiteit (volume) van de koorzang was duidelijk minder dan tijdens het eerste bezoek. Geschat wordt dat er tijdens het eerste bezoek minstens dubbel zoveel exemplaren aan het roepen waren dan nu werd waargenomen.

Bezoek 3

Het derde en laatste bezoek is uitgevoerd op 4 augustus 2021. Het betreft een dagbezoek waarbij in de watergangen gezocht is naar ei-snoeren en juveniele exemplaren. Bij dit bezoek was tevens rugstreeppaddeskundige Richard Slagboom aanwezig. Tijdens dit bezoek werden verspreid over de polder enkele juveniele rugstreeppadden aangetroffen. Vermoedelijk zijn in de polder veel meer juveniele dieren aanwezig dan werden aangetroffen. Doordat dispersie van de jonge dieren over de gehele polder en in alle richtingen plaatsvindt, en de jonge dieren in de dichte oever- en grasvegetatie moeilijk te vinden zijn, betreft het aantal aangetroffen dieren vermoedelijk een onderschatting van de werkelijk aanwezige juveniele dieren in de polder. Tevens worden op basis van de wijdverspreide koorzang duidelijk meer juveniele dieren verwacht.

5.2 Geschatte populatie

In totaal wordt het aantal roepende mannetjes op circa 150 - 200 exemplaren geschat. Aangezien het alleen de geslachtsrijpe mannetjes zijn die aan koorzang doen, wordt met een geslachtsverhouding van 1:1, de totale populatie geschat op circa 300 - 400 exemplaren. Aangezien juveniele en sub-adulten nog niet roepen zal het werkelijk aantal dieren in de polder hoogstwaarschijnlijk **meer dan 400 exemplaren** betreffen.

Deze populatie is verspreid over de hele polder met twee duidelijke concentratiegebieden: de poel ten noorden van de Noordelijke Randweg (0,62 hectare) en het centrale gedeelte van de polder zelf (9 hectare). De poel ten noorden van de Noordelijke Randweg en de watergang in de noordelijke driehoek van de polder (0,25 hectare) liggen buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden aan de woonwijk.

6

CONCLUSIE

Tijdens het onderzoek zijn in het onderzoeksgebied meerdere roepende rugstreeppadden waargenomen. De kern van de populatie bevindt zich in het centrale deel van de polder, maar ook in de grote poel langs de randweg en de noordelijk driehoek vindt voortplanting plaats. In het plangebied bevinden zich geschikte voortplantingswateren en zomerverblijfplaatsen, maar zijn ook voldoende overwinteringsmogelijkheden in tuinen, schuren en rommelhoekjes aanwezig. De rugstreeppad kan zodoende de gehele levenscyclus doorlopen in het onderzoeksgebied. Het voorkomen van levensvatbare populatie rugstreeppadden in het onderzoeksgebied is aangetoond. De aanwezige populatie wordt geschat op minimaal 400 individuen. Het totale leefgebied van de soort binnen het plangebied van de woningbouw ontwikkeling Nieuw Boekhorst wordt geschat op 9 hectare.

LITERATUUR

- 1 <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/agrarischnatuurbeheer-anlb/kennisbank/doelsoorten/rugstreeppad/>
- 2 Beebee T and Denton J (1996) Natterjack Toad Conservation Handboek. English Nature, Petersborough.
- 3 Kennisdocument rugstreeppad. BIJ12, juli 2017
- 4 <https://www.knmi.nl/nederland-nu/klimatologie/maand-en-seizoensoverzichten/2021/mei>

